

Rada Doskonałości Naukowej 00-901 Warszawa, pl. Defilad 1 Dział Kancelaryjny WPLYNEŁO (RPW)	
19. 01. 2021	
Znak sprawy: Z1.4900.8.2021	
Podpis 	Zaś.

Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej
- Rada Dyscypliny Językoznawstwo
ul. Podchorążych 2, 30-084 Kraków

za pośrednictwem:
Rady Doskonałości Naukowej
pl. Defilad 1
00-901 Warszawa
(Pałac Kultury i Nauki, p. XXIV, pok. 2401)

Magdalena Puda-Blokesz

(imię i nazwisko wnioskodawcy)

Instytut Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej

(miejsce pracy/jednostka naukowa)

Wniosek

z dnia 14.01.2021 r.

o przeprowadzenie postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych w dyscyplinie językoznawstwo.

Określenie osiągnięcia naukowego będącego podstawą ubiegania się o nadanie stopnia doktora habilitowanego: autorska monografia naukowa pt.

Dziedzictwo mitologii starożytnych w polskiej chrematonimii funeralnej.

Wnioskuje – na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zm.) – aby komisja habilitacyjna podejmowała uchwałę w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w głosowaniu **jawnym**.

Zostałem poinformowany, że:

Administratorem w odniesieniu do danych osobowych pozyskanych w ramach postępowania w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego jest Przewodniczący Rady Doskonałości Naukowej z siedzibą w Warszawie (pl. Defilad 1, XXIV piętro, 00-901 Warszawa).

Kontakt za pośrednictwem e-mail: kancelaria@rdn.gov.pl, tel. 22 656 60 98 lub w siedzibie organu. Dane osobowe będą przetwarzane w oparciu o przesłankę wskazaną w art. 6 ust. 1 lit. c) Rozporządzenia UE 2016/679 z dnia z dnia 27 kwietnia 2016 r. w związku z art. 220 - 221 oraz art. 232 – 240 ustawy z dnia 20 lipca 2018 roku - Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, w celu przeprowadzenie postępowania o nadanie stopnia doktora habilitowanego oraz realizacji praw i obowiązków oraz środków odwoławczych przewidzianych w tym postępowaniu.

Szczegółowa informacja na temat przetwarzania danych osobowych w postępowaniu dostępna jest na stronie www.rdn.gov.pl/klauzula-informacyjna-rodo.html

.....
(podpis wnioskodawcy)

Załączniki:

1. Dane wnioskodawcy.
2. Kopia dokumentu potwierdzające posiadanie stopnia doktora.
3. Autoreferat przedstawiający opis działalności naukowej i zawodowej wnioskodawcy.
4. Wykaz osiągnięć naukowych wnioskodawcy.
5. Elektroniczna wersja wniosku i załączników na elektronicznych nośnikach pendrive (2x).

Autoreferat

1. Imię i nazwisko: **Magdalena Puda-Blokesz**

2. Posiadane dyplomy, stopnie naukowe – z podaniem podmiotu nadającego stopień, roku ich uzyskania oraz tytułu rozprawy doktorskiej.

2006 r. – dyplom magistra filologii polskiej

Wydział Humanistyczny Akademii Pedagogicznej im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Tytuł pracy magisterskiej: *Biblijne formuły językowe. Typologia i semantyka (na materiale Biblii Tysiąclecia)*

Promotor: prof. dr hab. Stanisław Koziara

2011 r. – stopień naukowy doktora nauk humanistycznych w zakresie językoznawstwa

Wydział Filologiczny Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie

Tytuł rozprawy doktorskiej: *Frazeologia pochodzenia mitologicznego w języku polskim (na materiale leksykografii XX i XXI wieku)*

Opiekun naukowy: prof. dr hab. Stanisław Koziara

Recenzenci: prof. dr hab. Andrzej Maria Rogala-Lewicki

prof. dr hab. Wojciech Chlebda

3. Informacja o dotychczasowym zatrudnieniu w jednostkach naukowych.

od 2014 r. – adiunkt w Instytucie Filologii Polskiej (Katedra Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej) Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej (wymiar pełnego etatu)

2013–2014 – asystent w Instytucie Filologii Polskiej (Katedra Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej) Uniwersytetu Pedagogicznego im. Komisji Edukacji Narodowej (wymiar pełnego etatu)

2008–2013 – nauczyciel akademicki w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej (praktyki i godziny zlecone)

4. Omówienie osiągnięć, o których mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy, oraz innych osiągnięć naukowo-badawczych.

4.1. Omówienie osiągnięcia naukowego, o którym mowa w art. 219 ust. 1 pkt. 2 Ustawy

Tytuł:

Dziedzictwo mitologii starożytnych w polskiej chrematonimii funeralnej.

Dane bibliograficzne:

Magdalena Puda-Błokesz, *Dziedzictwo mitologii starożytnych w polskiej chrematonimii funeralnej*, seria „Prace Monograficzne” 1002, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2021, 250 s.

ISSN 2450-7865

ISBN 978-83-8084-556-5

e-ISBN 978-83-8084-557-2

DOI 10.24917/9788380845565

Recenzenci wydawniczy:

dr hab. Ewa Rudnicka (Uniwersytet Warszawski)

dr hab. prof. UMCS Adam Siwiec (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

Od 2006 roku (od rozpoczęcia studiów doktoranckich) w pracy naukowo-badawczej skupiam się na poszukiwaniu dziedzictwa antycznego, przede wszystkim mitologicznego, w języku polskim. Pierwszym obszarem oglądu stała się frazeologia. Wyniki badań dotyczące tej części polszczyzny znalazły się w monografii *Mitologizmy frazeologiczne w języku polskim (na materiale leksykografii XX i XXI wieku)* (Kraków 2014, zob. 1.2¹) i w wielu artykułach, natomiast zebrany w drodze ekscerpacji leksykograficznej zasób mitologizmów frazeologicznych ujęłam w słownik (Kraków 2015, zob. 1.3).

Kolejnym obszarem moich dociekań stała się chrematonimia, w której zasobach również uwidaczniają się wpływy starożytnych mitologii. Za przedmiot opisu przyjąłam nazwy przedsiębiorstw pogrzebowych zawierające w swej strukturze komponenty mitologiczne. Przedstawiona w opracowaniu próba oglądu językowych śladów mitologii starożytnych w polskiej chrematonimii funeralnej wpisuje się w rozległy obszar badań nad dziedzictwem kulturowym utrwalonym w języku, osadzona jest ona w lingwistyczno-kulturowym nurcie, obejmującym chrematonomastykę kulturową, w niej również użytkową (w tym marketingową).

¹ Odsyłacze te odnoszą się do wykazu osiągnięć naukowych (załącznik nr 4), a także do dokumentacji potwierdzającej owe osiągnięcia (publikacje lub ich kopie).

Do kontynuacji spójnej, przyjętej wiele lat temu ścieżki badawczej i do podjęcia badań nad spuścizną mitologiczną w polskiej chrematonimii funeralnej skłoniło mnie kilka powodów. Pierwszym z nich jest niewątpliwa wartość owego dziedzictwa, które przez wieki kształtowało i nadal kształtuje naszą kulturę. Szczególnie socjolingwistyczne zgłębianie wątku funkcjonowania zarówno leksyki, jak i frazeologii o proveniencji antycznej we współczesnym dyskursie pokazuje, że mitologizmy nadal pojawiają się w przestrzeni komunikacyjnej, jednak są wykorzystywane inaczej, zgodnie z potrzebami zmieniającego się świata. Widać to zwłaszcza w obszarze chrematonimii, w której jednostki te, jako przejawy kultury wysokiej, pod naporem kultury popularnej, masowej, stają się wielofunkcyjnym środkiem mającym realizować marketingowe cele. Chrematonimiczny zasób polszczyzny ograniczyłam z pełną świadomością i odpowiedzialnością do nazw przedsiębiorstw z branży funeralnej. Rynek funeralny i panujące w nim tendencje nazewnicze zasługują na osobne opracowanie z dwóch ważnych powodów. Po pierwsze – to właśnie w branży pogrzebowej, w jej płaszczyźnie nazewniczej wyraźnie uwidacznia się obecność odwołań do mitologii starożytnych (głównie greckiej), po drugie – usługi funeralne różnią się od innych dostępnych na rynku usług, co znajduje swoje odbicie w procesie nazwotwórczym. Wydaje się również, że wśród dostępnych, nielicznych prac na temat nazw zakładów pogrzebowych, w których przede wszystkim dokonuje się różnego typu klasyfikacji i podziałów ogółu sposobów nominacyjnych², brakuje opracowań uzupełniających i zgłębiających problemy jedynie zasygnalizowane.

Podstawą oglądu badawczego stały się współczesne (XXI-wieczne) nazwy przedsiębiorstw deklarujących działalność pogrzebową i pokrewną zgodnie z Polską Klasyfikacją Działalności, zawierające w swym składzie komponenty o proveniencji mitologicznej, będące przedmiotem badań chrematonomastycznych, pochodzące z terenu całej Polski i wyekscerpowane w latach 2016–2018 z dwóch elektronicznych źródeł bazodanowych dostępnych w sieci internetowej (<https://panoramafirm.pl> – skrót PF, i www.krs-gus.pl – skrót PKD1). Zgromadziłam ok. 400 chrematonimów funeralnych z mitologizmami. Podstawę materiałową, którą można uznać za reprezentatywną pod względem liczby i jakości, poddałam oglądowi poczynionemu z perspektywy lingwistycznej, głównie chrematonomastycznej, osadzonej na szerszym tle interdyscyplinarnym: kulturowym, komunikacyjnym, marketingowym czy urzędowo-

² W niniejszej pracy nie konfrontowałam zgromadzonego wycinka chrematonimów z innymi typami nominacji funeralnych, ponieważ ten interpretacyjny kontekst porównawczy był już kilka razy przybliżony w dostępnych opracowaniach na temat nazw zakładów pogrzebowych, które omówiłam w rozdziale I.2.3 monografii.

handlowym. Dane analizowałam zarówno pod kątem ilościowym, jakościowym, jak i funkcjonalnym. Wielopłaszczyznowa ocena stanu ilościowego zebranego zasobu, obrazowana wykresami i tabelkami, umożliwiła mi ustalenie pewnych tendencji nazwotwórczych panujących w branży funeralnej i wskazanie odchyień od tych prawideł. Te odstępstwa wydają się szczególnie ciekawe. Starłam się znaleźć kulturowe, społeczne, prawno-rynkowe i lingwistyczne uzasadnienia zarówno owych prawideł w nazywaniu firm pogrzebowych, jak i wyjątków. Czyniłam to poprzez odwołanie się do genezy użytych w nazwie firmy mitologizmów, ich właściwości kulturowych (tutaj głównie skupiłam się na ich związku z prymarnym, mitologicznym źródłem), semantycznych – zwłaszcza konotacyjnych i asocjacyjnych, do ich statusu onomastycznego, którego ustalenie pozwoliło uruchomić rozważania nad mentalno-językowym mechanizmem tworzenia firmonimów, do ich wartości funkcjonalnych i komunikacyjnych warunkowanych wiedzą kulturową nadawców i odbiorców nazw opatrzonych mitologicznością. Strukturalne analizy natomiast pokazały wielość kombinacji w modelu nominacyjnym popularnym w branży funeralnej i doprowadziły do ogólnych wniosków na temat nie tylko powstawania, ale także wykorzystywania nazw firm w przestrzeni komunikacyjnej (głównie internetowej).

Rozumienie chrematonimów jako komunikatów użytkowych, czyli mających potencjał pragmatyczno-komunikacyjny, przyjąłam za Arturem Gałkowskim³. Badane jednostki to zatem nazwy firmowe, zaliczane do szerszego zbioru tzw. chrematonimów marketingowych. Dlatego iż są one językowymi reprezentantami obiektów gospodarczych, które pełnią usługi pogrzebowe, objęłam je wspólnym terminem *chrematonimy funeralne* (terminu tego użyła Ewa Sikora⁴ w odniesieniu do nazw zakładów pogrzebowych). Termin ten wskazuje także na fakt, iż owe nazwy są nośnikami kulturowego kodu obejmującego treści funeralne (związane z pochówkiem i pogrzebem) i tanatologiczne (związane z aspektem śmierci i wiarą w życie po niej). Natomiast komponenty mitologiczne badanych chrematonimów, określane *mitologizmami* bądź *firmonimami mitologicznymi*, rozumiem jako jednostki języka o dającej się ustalić motywacji mitologicznej, reprezentowane przez wyraz lub połączenie wyrazowe i reprezentujące utrwalone w danym języku znaczenie⁵.

³ Por. A. Gałkowski, *Chrematonimy w funkcji kulturowo-użytkowej. Onomastyczne studium porównawcze na materiale polskim, włoskim i francuskim*, Łódź 2011.

⁴ Por. E. Sikora, *Językowo-kulturowe motywacje mazowieckich chrematonimów funeralnych*, „Respectus Philologicus” 2016: 30 (35), s. 74–83.

⁵ Por. M. Puda-Blokesz, *Mitologizmy frazeologiczne w języku polskim (na materiale leksykografii XX i XXI wieku)*, Kraków 2014.

Trzon pracy, w której przedstawiłam wyniki badań, prezentuje tradycyjną budowę dwudzielną. W pierwszej części starałam się zebrać wszelkie zagadnienia wprowadzające do tematyki niniejszego opracowania, pokazać jej najbliższe i szersze tło – przede wszystkim kulturowe i lingwistyczne (także chrematonomastyczne). Ze względu na to, że podstawowym celem pracy jest zbadanie spuścizny antycznej (mitologicznej) w polskiej chrematonimii funeralnej, początkowe rozdziały poświęciłam właśnie historii wpływu antyku na kształtowanie się polskiej kultury (I.1.1), przedstawiłam zarys stanu polskich badań nad recepcją starożytności (w tym mitologii klasycznych) w tradycji polskiej (I.1.2), a także zaprezentowałam przegląd prac (głównie językoznawczych) poświęconych mitologizmom rozumianym jako fakty językowo-kulturowe (I.1.3). Ze względu na to, iż przedmiotem badań w niniejszym studium jest chrematonimia funeralna, w której zasobach uwidacznia się recepcja antyku (ściślej – mitologii starożytnej), w kolejnych rozdziałach przybliżyłam podstawowe informacje na temat rozwijających się w Polsce badań chrematonomastycznych, w których osadzono badania nad nazewnictwem firm (I.2.1), omówiłam rzutującą na owo nazewnictwo specyfikę branży funeralnej (I.2.2) oraz przedstawiłam przegląd dotychczasowych publikacji poświęconych nazwom zakładów pogrzebowych (I.2.3).

W kolejnej, drugiej i najobszerniejszej części książki zawarłam prezentację i opis podstawy materiałowej. Na początku sprecyzowałam przedmiot opisu i powiązaną z nim terminologię, wpisałam omawianą materię językową w zakres metodologiczny dyscypliny językoznawstwa, jaką jest chrematonomastyka, odwołując się do koncepcji chrematonimii Artura Gałkowskiego (II.1). Następnie omówiłam źródła i zakres czasowy pozyskanej materii badawczej (II.2), by przejść do jej prezentacji opartej na schematycznym opisie (II.3.1). Podstawą podziału chrematonimów funeralnych zawierających mitologizmy stał się status onomastyczny komponentów mitologicznych. I tak, kierując się kryterium statystycznym, najpierw opisałam nazwy z teonimami mitologicznymi (najliczniejsza grupa) (II.3.2), następnie z toponimami (II.3.3), z zoonimami (II.3.4), z antroponimami (II.3.5) i wreszcie z apelatywami mitologicznymi (II.3.6). Schemat opisu poszczególnych grup chrematonimów z konkretnym mitologizmem zawiera między innymi: nazwę mitologiczną i jej etymologię; wskazanie mitologii, do której odwołuje się dana jednostka; encyklopedyczne przybliżenie kryjących się za nazwą mitologicznych odniesień i desygnatów; wykaz chrematonimów z określonym komponentem mitologicznym; ich liczbę; dostępne w ekscerpowanych bazach realizacje modelu nominacyjnego; omówienie funkcji mitologizmu w nazwie firmy; przybliżenie rozmieszczenia terytorialnego nazw z omawianym komponentem (II.3.1). Po krótkim wprowadzeniu (II.4.1) zwróciłam uwagę na specyfikę analizowanych form

językowych, które są tworami wieloskładnikowymi funkcjonującymi w dwóch rejestrach polszczyzny – prawno-urzędowym i komercyjno-marketingowym, z czym wiąże się wiele problemów badawczych (II.4.2). Następnie uwagę poświęciłam otoczeniu firmonimów mitologicznych w badanych chrematonimach, czyli zestawieniom antroponimicznym i deskrypcjom (II.4.3). W kolejnych rozdziałach skupiłam się na firmonimach mitologicznych użytych w analizowanych chrematonimach funeralnych. Prezentowany ogląd przybiera często dwustopniowy przebieg – pod względem różnych kryteriów analizowałam zarówno sam zasób mitologizmów wykorzystany w XXI-wiecznej chrematonimii funeralnej, jak i zbiór chrematonimów z owymi mitologizmami⁶. I tak, najpierw materię językową zbadałam, kierując się: kryterium genetycznej przynależności mitologizmów do poszczególnych mitologii⁷ (II.4.4.1), ich popularnością i częstotliwością występowania w chrematonimii funeralnej (II.4.4.2), ich statusem onomastycznym (II.4.4.2), ich właściwościami semantyczno-pragmatycznymi (II.4.4.4) i funkcjonalnymi (II.4.4.5). Mając na uwadze to, że chrematonimy to jednostki wieloskładnikowe, w których nie tylko ważna jest jakość (semantyczna, pragmatyczna i kulturowa wartość) poszczególnych składników, ale również ich pozycja w nazwie, dostępne chrematonimy poddałam również analizie strukturalnej, pokazującej możliwe miejsca firmonimów mitologicznych w odnotowanych realizacjach modelu nominacyjnego (II.4.5). Na koniec przyjrzałam się rozmieszczeniu chrematonimów funeralnych z mitologizmami na mapie Polski (II.5).

Obecność leksyki mitologicznej w chrematonimii funeralnej XXI wieku to kolejny dowód na trwałość spuścizny antycznej w polskiej kulturze współczesnej (nazwy firm z mitologizmami to ok. 11% wszystkich nazw w branży funeralnej). Nazwy mitologiczne, mimo słabnącej powszechnej wiedzy na temat antyku i przynależności do kultury wysokiej, z powodzeniem zostały zaadaptowane na gruncie kultury użytkowej. Poddane oglądowi chrematonimy funeralne jak wszystkie nazwy firm (obiektów usługowych, handlowych, produkcyjnych) pełnią dwie podstawowe funkcje – identyfikującą i wyróżniającą. Mitologizmy będące elementami składowymi analizowanych nazw firmowych wspierają obydwie z podstawowych funkcji w różnym natężeniu. Ma to ścisły związek z konotacjami kulturowymi, które owe komponenty wywołują u odbiorcy. Jeśli konotują one treści funeralno-tanatologiczne, czyli odsyłają do wiedzy na temat wierzeń starożytnych ludów

⁶ Przykładowo, biorąc pod uwagę kryterium genetyczne, czyli przynależność jednostki mitologicznej do konkretnej mitologii, najpierw ustaliłam, z jakich mitologii pochodzą wykorzystane w chrematonimii mitologizmy, a następnie sporządziłam zestawienie odnoszące się do całego zbioru chrematonimów – ile jest nazw firm na przykład z mitologizmami greckimi, ile z rzymskimi itd. (zob. II.4.4.1).

⁷ W tym miejscu poruszyłam m.in. problem istnienia w chrematonimii funeralnej form, które przypominają mitologizmy na tyle, że można wnioskować o ich mitologicznej motywacji; nazwałam je *paramitologizmami*.

w życie po śmierci, wówczas trafniej identyfikują firmę z innymi obiektami pełniącymi usługi pogrzebowe, informują o typie wykonywanej działalności gospodarczej. Większość nazw w zebranych zbiorze 399 jednostek zawiera mitologizmy, które konotują treści funeralne (aż 69%). Wynik ten potwierdza ogólne tendencje nazwotwórcze, zgodnie z którymi firmonim właściwy (tutaj mitologizm), mogący także funkcjonować jako skrócona nazwa firmy, nie powinien wprowadzać w błąd odbiorcy co do rodzaju działalności wykonywanej przez przedsiębiorstwo.

W zebranych zasobie chrematonimów można jednak znaleźć nazwy zawierające komponenty mitologiczne, którym przypisuje się przede wszystkim funkcję wyróżniającą firmę na tle innych firm pogrzebowych. Do tej grupy zaliczyć można chrematonimy z leksyką mitologiczną słabo konotującą (17%) lub niekonotującą (14%) treści funeralno-tanatologicznych. Sięganie po tego typu – można powiedzieć – afuneralne mitologizmy (np. *Venus, Atena, Herkules*) może wiązać się z potrzebą wyróżnienia się na konkurencyjnym i rozdrobnionym rynku pogrzebowym; może mieć również podstawy czysto handlowe – firmy o szerszym zakresie usług niż tylko pogrzebowy częściej mogą sięgać po takie mitologizmy, ponieważ chcą uniknąć nieporozumień komunikacyjnych. Wydaje się, że dążenie do unikatowości nazwy, która jednak nadal pozostaje w panującej w branży „modzie na mitologiczność”, przejawia się także w użyciu form wywiedzionych od mitologizmów (np. *Chaoon, Charox, Haron*) lub w przywoływaniu ich zapisu nawiązującego do języków klasycznych (np. *Orcus, Styx, Lethe*). Wydaje się, że wymienione zabiegi nazwotwórcze w granicach firmonimu właściwego są przejawem przemyślanych działań marketingowych.

Sięganie w kreowaniu nazwy firmy po mitologizmy w ogóle (bądź łatwe do zdekodowania ich paramitologiczne formy), nawet bez zważania na ich pierwotny sens i możliwe konotacje, nadaje nazwie użytkowej wyższą rangę, a tym samym pośrednio wartościuje, ściślej nobilituje samą firmę i jej usługi. Oprócz tego, że obecność mitologizmu w nazwie wzmacnia jej funkcje kulturowe i tożsamościowe (oto bowiem nadawca i odbiorca posługują się wspólnym kodem, znanym w określonych kręgach kulturowych), to dodatkowo wartościuje nie tylko nadawcę, czyli firmę, czyni go w oczach odbiorcy obeznanym w kulturze, świadomym, wykształconym, czyli profesjonalnym, ale także odbiorcę, który czuje się wyróżniony przez kierowany do niego tekst-komunikat zawierający leksykę elit i sfer wykształconych. Dodatkowo międzynarodowy charakter nazw mitologicznych automatycznie w komunikacji może nie tylko wzmacniać poczucie tożsamości kulturowej z innymi narodami europejskimi, ale również wskazywać na

światowy, czyli wysoki poziom usług nazywanej firmy. Użycie mitologizmów w chrematonimach funeralnych ma zatem wyraźne piętno perswazyjności – nazwy mają bowiem wpływać na oceny i opinie odbiorców.

Odbiorca nazwy firmy winien mieć sposobność właściwego, adekwatnego jej dekodowania. Zwłaszcza w odniesieniu do specyfiki i delikatności usług pogrzebowych, z racji poszanowania nie tylko godności osoby zmarłej, ale także jej bliskich, którzy są głównymi odbiorcami działań marketingowych obejmujących oddziaływanie przez nazwę, nazwa ta nie powinna szokować, zadziwiać, śmieszyć czy być nazbyt nieczytelna. W branży funeralnej nie ma raczej miejsca na perswazyjność opartą na wspomnianych emocjach. Wydaje się, że nazwa nie powinna także pogłębiać smutku. Możliwe, że sięganie w chrematonimii funeralnej po wspomniane już mitologizmy afuneralne, nieprzywodzące na myśl treści tanatologicznych, to drugi stopień tabuizacji tematu śmierci. Drugi, ponieważ teoretycznie, nazwy mitologiczne odnoszące się do starożytnych wierzeń dotyczących śmierci i życia po niej, to określenia także zastępcze, eufemizmy, które z jednej strony zastępują inne, bardziej dosadne określenia z pola leksykalno-semantycznego „śmierć”, z drugiej zaś – odsyłają do zakotwiczonych w kulturze metafor i symboli. Zważyć jednak należy, że w wierzeniach starożytnych Greków i Rzymian określenia typu *Charon*, *Hades* czy *Orkus* wywoływały negatywne uczucia, budziły przestroch i grozę, kojarzyły się ze światem nieuchronnym, jednak czekającym na każdego człowieka. Pójście dalej, czyli minimalizowanie skojarzeń ze śmiercią w chrematonimii funeralnej poprzez stosowanie mitologizmów neutralnych funeralnie bądź paramitologizmów może być zatem jednym z przejawów zabiegania o klienta i jego komfort, kosztem stopnia informacyjności nazwy. Pozostaje jeszcze tylko pytanie, czy nazwa z owym afuneralnym mitologizmem jest niefortunna w odniesieniu do branży pogrzebowej? W kontekście opisanych wyżej potrzeb – nie.

Warto także nawiązać do strukturalnych cech chrematonimów. Jak wiele jednostek tego typu poddane oglądowi chrematonimy funeralne wykazują niestabilność formalną, wynikającą z dwóch czynników: są to najczęściej twory wielosegmentowe, które funkcjonują w dwóch rejestrach polszczyzny – prawno-urzędowym (tutaj wykazują stabilność zgodną z dokumentacją) i komercyjno-marketingowym (prezentują wielość wariantów). Konfrontacja wybranych jednostek z ich realizacją w innych źródłach (na stronach internetowych firm, bannerach, na szyldach) pokazała, że w tego typu komunikacji nadawcy tekstów nazewniczych podchodzą do nich z dużą swobodą i modyfikują nazwy w zależności od potrzeb. W związku z tym granice chrematonimów i ich skład (zarówno na poziomie

ilościowym, a często nawet jakościowym) mogą przedstawiać się różnie. Trzeba zatem przyjąć, że zgromadzone w zbiorze nazwy również cechują się wielowariantowością w przestrzeni komunikacyjnej, a analizie poddawane są jedynie ich pojedyncze realizacje (dostępne w ekscerpowanych bazach). Strukturalny ogląd badanych chrematonimów funeralnych z mitologizmami mimo zarysowanych problemów przynosi jednak istotne wnioski szczegółowe wynikające z położenia w realizacjach modelu nominacyjnego komponentów mitologicznych, które traktowane są przez nadawców jako ważne i stałe elementy – w ekscerpowanych bazach najczęściej zajmują pozycję inicjującą nazwę (35%) albo znajdują się zaraz po deskrypcji (27%), w PKD1 uwidaczniała się także tendencja umiejscawiania mitologizmów przed pełną nazwą, w której ów mitologizm był powtarzany. Dodatkowy ogląd innych źródeł (stron internetowych, bannerów czy szyldów) omawianych chrematonimów pokazał, iż firmonimy mitologiczne często w obrębie różnych wariantów nazwy są wyróżniane graficznie – wstawiane w cudzysłów, zapisywane inną czcionką (pogrubioną, drukowaną). Te widoczne gołym okiem sposoby na wyróżnienie firmonimu (stałość w składzie nazwy, umiejscowienie i grafika) świadczą, iż jest to najistotniejszy segment w chrematonimie. To nazwa-hasło, symbol danej firmy, który na poziomie odbioru winien odsyłać do nazwanego obiektu poprzez wywoływanie odpowiednich konotacji. Firmonim nie jest jednak jedynym elementem złożonej nazwy. Wielosegmentowość chrematonimów to cecha, która umożliwia precyzowanie informacji o firmie i rozkładanie wielu funkcji nazwy odpowiednio na poszczególne jej człony. Uwidacznia się to choćby w analizie nazw firm pod kątem zakodowanego w nich profilu – większość chrematonimów wyraźnie identyfikuje profil pogrzebowy przedsiębiorstwa. Jednak w zbiorze znaleźć można też takie nazwy, (I) które nie precyzują w nazwie usług pogrzebowych w żadnym członie nazwy (np. *Przedsiębiorstwo Handlowo-Uslugowe Heros Zbigniew Samsel*), wydaje się, że tutaj można by też zaliczyć nazwy z paramitologizmami (np. *Chadyx Tadeusz Tymcio*); (II) w których identyfikacja profilu firmy spoczywa jedynie na konotującym treści funeralne mitologizmie (np. *Firma Hades Tadeusz Barański*); (III) w których mitologizm jest afuneralny, a typ usług pogrzebowych precyzuje deskrypcja (np. *Kompleksowe Usługi Pogrzebowe Venus Lila i Stefan Majewscy Spółka Jawna*). Ostatnia grupa nazw pokazuje, że sięganie po mitologizmy neutralne pod względem funeralnym nie dotyczy jedynie firm o szerokim spektrum handlowo-usługowym, co może być potwierdzeniem postawionej wyżej hipotezy odnoszącej się do drugiego stopnia tabuizacji tematu śmierci w polskiej chrematonimii funeralnej.

Poruszona wyżej kwestia dbałości o to, by nazwa była czytelna dla jak najszerszej grupy odbiorców, znajduje swoje potwierdzenie w wyborze wykorzystywanych w chrematonimii funeralnej mitologizmów. W branży pogrzebowej odbiorcami/klientami są przede wszystkim ludzie dorośli, jednak o różnym statusie społecznym, z różnym wykształceniem. To właśnie dlatego w nazwach firm pogrzebowych najczęściej znaleźć można mitologizmy dość znane, odsyłające do treści przyswajanych w kształceniu powszechnym, często wykorzystywane w obiegu kulturowym. Nie dziwi zatem, że w zbiorze aż 78% nazw zawiera leksykę odsyłającą do mitologii greckiej, a dużo dalej sytuują się chrematonimy z mitologizmami nawiązującymi do innych mitologii (rzymskiej i egipskiej). Wiąże się to z faktem, że w procesie trwającej już właściwie od średniowiecza recepcji mitologii w polskiej kulturze prym wiodła mitologia grecko-rzymska (ta druga przeszła do innych kultur głównie w postaci zhellenizowanej, w której bóstwa rzymskie utożsamiano z greckimi). W porównaniu z oddziaływaniem owych klasycznych mitologii wpływy innych mitologii można określić jako śladowe, które w większości (jak choćby egipskie) przedostały się do tradycji europejskiej za pośrednictwem kultury starożytnego Rzymu. Najpopularniejszymi w chrematonimii funeralnej mitologizmami są *Hades*, *Charon* i *Styks*. Nazwy odsyłające nas do wierzeń starożytnych Greków w życie po śmierci, do wyobrażeń świata zmarłych. Wydaje się, że te swoiste kulturowe odsyłacze są czytelne dla większości polskiego społeczeństwa. Obok wspomnianych onimów o mocnym statusie mitologicznym (także wtórnie funeralnym), w chrematonimii funeralnej znaleźć można mniej popularne i mniej znane mitologizmy, jak *Selene*, *Hyperion*, *Fides* czy *Apis*. Niektóre nazwy zaś mogą odsyłać odbiorców do innych niż mitologiczne obszarów, np. *Rodos*, *Syriusz*, *Orion* czy *Victoria*. W zbiorze chrematonimów funeralnych z mitologizmami zauważyć można również widoczną w chrematonimii tendencję do transonimizacji w procesie nazwotwórczym. W ponad 95% nazw firm występują nazwy własne o mitologicznej proveniencji. Najwięcej chrematonimów zawiera teonimy, czyli nazwy bogów. To właśnie teonimy są najbardziej wyraziste, atrakcyjne kulturowo, a do tego wiążą się z płaszczyzną nieznaną i niezbadaną, z *sacrum*, z którym często wiązana jest właśnie śmierć.

Pozostaje żywić nadzieję, że zaprezentowany przeze mnie ogląd polskich chrematonimów funeralnych z mitologizmami, choć zapewne daleki od wyczerpania tematu, stanie się inspiracją do dalszych badań nad dziedzictwem kultury antycznej w zasobach polszczyzny bądź punktem odniesienia w kolejnych badaniach nad innymi grupami chrematonimicznymi. Opracowanie to powstało bowiem dzięki wartościowym publikacjom,

do których odwoływałam się w moich rozważaniach, z których mogłam czerpać wiedzę i inspirację do badań (zob. *Literatura* w monografii). Wydaje się, że książka może być również wykorzystywana w kształceniu studentów (np. filologii polskiej, kulturoznawstwa, komunikacji społecznej czy marketingu) – znaleźć w niej można rozdziały syntetyzujące stanowiska badawcze i rozważania ogólne na temat mitologizmów czy chrematonimów. Zapowiedzią monografii były dwa artykuły mające status pewnego rodzaju rozeznania, rekonesansu podjętych badań (*Odwołania mitologiczne w polskiej chrematonimii funeralnej – rekonesans* [2020], zob. 4.11; *Miejsce i funkcja mitologizmów w strukturze chrematonimów funeralnych* [2020], zob. 2.14).

4.2. Omówienie pozostałych osiągnięć naukowo-badawczych

Pierwszy mój kontakt z czynną pracą naukową rozpoczął się w momencie pisania pracy magisterskiej poświęconej formułom biblijnym. Temat ten, pozostający w obszarze języka religijnego (ściślej biblijnego), przybliżyłam w ujęciu konfrontatywnym w artykule *Formuły i formułiczność jako wyznaczniki stylu biblijnego* (2009), zob. 2.1.

MITOLOGIZMY (FRAZEOLOGICZNE) – opracowania ogólne, teoretyczno-materiałowe, ukazujące głównie systemowy stan zasobu

Moje zainteresowania utrwalonymi połączeniami wyrazowymi zostały nadal podtrzymane w dalszej działalności naukowej, podczas której skupiałam się głównie na poszukiwaniu odwołań antycznych (głównie mitologicznych) w języku polskim. Okazało się, że obszar polskiej frazeologii o mitologicznej proveniencji (w odróżnieniu od frazeologii biblijnej) nie jest wystarczająco zbadany i opisany. Pierwszym krokiem w zgłębianiu obranego tematu było podjęcie próby zebrania zasobu notowanego w opracowaniach leksykograficznych, oceny jego jakości, ilości i sposobu notacji. Wyniki ekscerpacji, propozycje typologiczne i terminologiczne odwołujące się do badanej materii oraz wnioski z przeprowadzonego oglądu przedstawiłam w kilku artykułach (m.in. *Mitologizmy frazeologiczne w wybranych źródłach leksykograficznych* [2008] – zob. 4.2, *Mitologizmy frazeologiczne (nieobecne) we współczesnych opracowaniach frazeologicznych i paremiologicznych* [2011 – zob. 4.3, przedruk 2018 – zob. 2.11], *Frazeologizmy pochodzenia mitologicznego w języku polskim (zasób, stan i perspektywy opisu)* [2010] – zob. 2.2) oraz w wydanej w 2014 roku w serii „Biblioteka Tradycji” monografii *Mitologizmy frazeologiczne w języku*

polskim (na materiale leksykografii XX i XXI wieku) – zob. 1.2, która jest zmienioną wersją mojej dysertacji doktorskiej. Nadmienię, że prace związane z doktoratem realizowałam w ramach grantu na projekt badawczy promotorski, który został mi przyznany w 37. konkursie MNiSW (lata 2009–2011).

Podstawą poczynionych ustaleń na temat mitologizmów frazeologicznych stał się zasób 270 jednostek pozyskanych poprzez ekscerpcję 21 opracowań leksykograficznych wydanych w XX i XXI wieku (w tym frazeologiczno-paremiologicznych, też dwujęzycznych, i słowników ogólnych języka polskiego). W pierwszej części książki, zawierającej informacje wprowadzające, skupiłam się na podkreśleniu znaczenia frazeologii pochodzenia antycznego (w tym mitologicznego), odwołując się do kulturowej wspólnoty europejskiej, nawiązałam przy tym do dwóch kluczowych pojęć *mitu* i *mitologii*, poczyniłam przegląd (niewielu) prac badawczych, w których (najczęściej okazjonalnie) omówiono niektóre mitologizmy umiejscowione głównie na szerszym tle frazeologii pochodzenia antycznego, pokrótce przybliżyłam najważniejsze teorie i typologie frazeologiczne, począwszy od frazeologii klasycznej aż do frazematyki. W tej części opracowania zaproponowałam również definicję terminu *mitologizm*, jego zakres znaczeniowy, na podstawie którego wyodrębniłam typy jednostek, które ów termin może obejmować, z zaznaczeniem, że jednostki te należą do nadrzędnej grupy form o antycznej proveniencji. Wśród kilku grup jednostek o mitologicznej genezie (takich jak mitologizmy pozostające na poziomie znaczeń prymarnych, mitologizmy fachowe czy rozbudowane mitologizmy wielowyrazowe) umiejscowiłam interesujące mnie mitologizmy frazeologiczne. W drugiej części pracy zaprezentowałam wnioski z przeprowadzonej ekscerpcji leksykograficznej – wskazałam najważniejsze problemy notacji słownikowej mitologizmów frazeologicznych, omówiłam kwestię wariacji tej warstwy frazeologii, przedstawiłam jakościową i ilościową charakterystykę zebranego zbioru jednostek, ustaliłam zbiór form najczęściej notowanych, a zatem najbardziej utrwalonych w polszczyźnie, a następnie sporządziłam wykaz uporządkowanych gniazdowo wybranych mitologizmów frazeologicznych z siatką występowania wariantów w poszczególnych słownikach. Monografia ta, będąca pierwszym polskim językoznawczym opracowaniem mitologizmów frazeologicznych, została dobrze przyjęta w środowisku naukowym (zob. recenzje: Renaty Dźwigoł „Poradnik Językowy”, nr 6, s. 113–117 [2015] i Gabrieli Dziamskiej-Lenart „Język Polski”, tom 96, nr 1, 132–134 [2016]).

Kolejnym krokiem badawczym była prób opracowania adekwatnego do zebranej materii opisu leksykograficznego i przygotowanie pierwszego słownika polskich mitologizmów frazeologicznych, który ostateczną wersję przybrał w publikacji Po nitce do

klębka. *Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego* (2015) – zob. 1.3. Metodę słownikowego opisu jednostek mitologicznych, jego makro- i mikrostrukturę omówiłam we wstępie do opracowania, a także szerzej, ze wskazaniem pewnych problemów badawczych, w artykule *Frazeologizmy o mitologicznej proveniencji jako jednostki recesywne*. *Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego, czyli leksykograficzna próba zebrania, przypomnienia i utrwalenia zasobu* (2016) – zob. 2.7. Zaprezentowany w słowniku opis opiera się na ogólnie panujących wzorcach notacji leksykograficznej, jednak ujęcie mitologizmów frazeologicznych w osobnym opracowaniu pozwoliło na stworzenie koncepcji opartej na układzie gniazdowo-alfabetycznym, w którym porządek notacji wyznacza komponent mitologiczny wyrażony w połączeniu wyrazowym *explicite* bądź *implicite*. Takie rozwiązanie umożliwiło pokazanie etymologicznych powiązań między poszczególnymi jednostkami. W słowniku zgromadzono frazeologizmy ze wskazaniem ich miejsca w popularnych źródłach leksykograficznych wydanych w XX i XXI wieku, jednak obejmujących polszczyznę od XVIII do początku XXI wieku (wybiórczo z wieków poprzedzających ten okres). Dzięki siatce odsyłaczy źródłowych możliwe jest prześledzenie drogi kształtowania i przekształcania się mitologizmów zarówno w zakresie ich formy, jak i znaczenia. Przedstawiony uporządkowany zbiór mitologizmów frazeologicznych poświadcza systemowy, utrwalony stan polszczyzny. Słownik został zauważony w świecie naukowym (zob. recenzja Anny Piotrowicz „Język Polski”, tom 96, nr 2, s. 104–110 [2016], publikacji poświęcono cały podrozdział w książce *Frazeologia polska* Gabrieli Dziamskiej-Lenart, s. 144–149, Poznań 2018).

W badaniach nad mitologizmami stopniowo zgłębiałam wybrane zagadnienia. Zgromadzony zbiór mitologizmów frazeologicznych przeanalizowałam pod kątem występowania wariantów poszczególnych jednostek mitologicznych (artykuł *Wariantywność mitologizmów frazeologicznych w świetle danych leksykograficznych* [2011] – zob. 2.3, także tezy zawarte w monografii – zob. 1.2): ustaliłam, jakie formy proponuję uznać za warianty mitologizmów, zatrzymałam się także nad problemem określania inwariantów, omówiłam i zaprezentowałam alternacje na poziomie leksykalnym i wewnątrzleksykalnym, posiłkując się przeniesioną na grunt frazeologii terminologią z obszaru słowotwórstwa. Moją uwagę zatrzymałam także na problemie ustalania genezy i źródeł jednostek o mitologicznej proveniencji (artykuł *Wokół problemów genezy polskich mitologizmów frazeologicznych* [2016] – zob. 2.5). Kwestię tę rozpatrywałam jednak bardziej teoretycznie – moim celem było zaproponowanie optymalnej, wielopłaszczyznowej i kilkietapowej analizy, w której można by wyszczególnić: płaszczyznę źródłową badanych jednostek (mit i mitologię

rozumiane jako byty ponadczasowe i ponadtekstowe) i – jeśli to możliwe – również ich płaszczyznę użycia (pierwsze tekstowe użycie, źródło wyjściowe), płaszczyznę upowszechnienia (źródła tekstowe, które przyczyniły się do popularyzacji jednostki i jej utrwalenia w polszczyźnie, do takich źródeł można wliczyć również opracowania leksykograficzne). Wyszłam od ustalenia źródłowego zakresu mitologizmów, by jednostki te wyraźnie odseparować od innych frazeologizmów o antycznej proveniencji, niezwiązanych z mitologią (a na przykład z historią czy obyczajowością). Wykorzystanie zaproponowanej metody opisu mitologizmów zaprezentowałam na przykładzie dwóch fraz *Sobie śpiewam a muzom* i *Fortuna kołem się toczy*.

Wyszczególnienie płaszczyzny źródłowej (inaczej – motywacji semantyczno-kulturowej) mitologizmu frazeologicznego i płaszczyzny jego użycia i/lub upowszechnienia wykorzystałam w projekcie bazy internetowej, która miałaby gromadzić wnikliwie opisane mitologizmy (konceptę bazy przedstawiłam w publikacji *Internet jako źródło wiedzy o mitologizmach frazeologicznych* [2017] – zob. 2.10) i sprostaby potrzebom współczesnej cybercywilizacji. Do przygotowania projektu bazy skłoniły mnie: wcześniej poczyniony ogląd notacji badanych jednostek w dostępnych słownikach, metaleksykograficzne rozważania nad ich opisem, opracowanie słownika i przegląd dostępnych w sieci internetowej źródeł wiedzy na temat mitologizmów. W bazie każda jednostka mogłaby zawierać w swym opisie: formę prototypową frazeologizmu i jego warianty słownikowe, definicje znaczenia i kwalifikację leksykograficzną, walencję, czyli łączliwość składniową, odpowiedniki obcojęzyczne, synonimy, przybliżenie płaszczyzny źródłowej, inaczej motywacji semantyczno-kulturowej jednostki języka, przybliżenie płaszczyzny użycia i/lub upowszechnienia, dokumentację tekstową, czyli dawniejsze i współczesne przykłady użycia, wykaz źródeł leksykograficznych z odsyłaczami do miejsc notacji, bibliografię prac na temat frazeologizmu, komentarz (realizację koncepcji przedstawiłam we wspomnianym artykule na przykładzie jednostki *koń trojański* – zob. 2.10), zaś opis frazy *O wilku mowa, a wilk tuż* we wspomnianej bazie zaprezentowałam i omówiłam na jednym z posiedzeń Sekcji Frazeologicznej KJ PAN (*Dziedzictwo antyczne w języku polskim – współczesny kanon frazeologiczny [naukowo-leksykograficzny projekt bazy internetowej]*, Warszawa 2016).

Kolejnym zagadnieniem, które również chciałam zgłębić w kontekście dalszych badań nad mitologizmami, jest ich internacjonalny wymiar. Podjęłam konfrontatywną próbę oglądu polskiego i czeskiego zasobu frazeologizmów o mitologicznej proveniencji (artykuł *Skrzydlate słowa o proveniencji mitologicznej w językach polskim i czeskim (na podstawie zasobów leksykograficznych)* [2015] – zob. 4.6). Zestawiłam mitologizmy czeskie i polskie

wyekscerpowane z dwóch czesko-polskich słowników frazeologicznych (wykaz zamieściłam na końcu artykułu, łącznie 84 jednostki). Analiza komparatystyczna czeskiego i polskiego zasobu utrwalonych połączeń wyrazowych motywowanych mitologicznie potwierdziła językową (frazologiczną) i kulturową bliskość obydwu języków, pozwoliła również na wysnucie kilku cennych wniosków, m.in.: mitologizmy w większości zasilają książkową odmianę obydwu języków; ich zbiór czesko-polski jest wyraźnie zdominowany przez mitologizmy wywodzące się z mitologii klasycznych, a w szczególności z mitologii greckiej; największą grupę zbioru stanowią mitologizmy z komponentem mitologicznym (nazwą mitologiczną), który jest ważnym wskaźnikiem etymologicznym; z ilościowej przewagi wyrażeń nad pozostałymi typami formalnymi można sformułować tezę, że to właśnie wyrażenia stanowią typologiczne centrum frazeologii mitologicznej obydwu języków. Charakterystykę zbioru mitologizmów polskich i czeskich oparłam na wcześniej wypracowanych typologiach i kryteriach, które wykorzystałam w opisie polskiego zasobu mitologizmów frazeologicznych.

W obszarze badań nad mitologizmami frazeologicznymi zainteresował mnie również ich historyczny zasób zawarty w *Słowniku języka polskiego* Samuela Bogumiła Lindego. Filologiczna ekscerpcja (kartka po kartce) tego niezwykle znaczącego w dziejach opracowania skłoniła mnie do przyjrzenia się nie tylko zawartej w owym słowniku frazeologii o mitologicznej proveniencji, ale także zwróciła uwagę na notowaną tam leksykę mitologiczną oraz jej „osobliwe” otoczenie leksykalne. Znalezione w *Słowniku* Lindego mitologizmy frazeologiczne, obejmujące niezamknięty zbiór jednostek języka zawierający zarówno właściwe związki frazeologiczne, jak i inne konstrukcje wielowyrzowe wykazujące formalnoznaczeniowy związek z mitologią, podzieliłam na (1) jednostki uznane przez leksykografa za elementy systemu języka polskiego; (2) mitologizmy, których utrwalenie w polszczyźnie zostało jedynie zasygnalizowane; (3) rozbudowane połączenia wyrazowe występujące głównie w roli dokumentacji tekstowej (artykuł *Frazeologia mitologiczna* w *Słowniku języka polskiego Samuela Bogumiła Lindego* [2015] – zob. 2.4). Formy te nie mają swoich osobnych artykułów hasłowych, znaleźć je można w różnych hasłach. W słowniku udało się odnaleźć także ponad 90 leksemów o mitologicznej proveniencji występujących w *Słowniku* w pozycji hasłowej i podhasłowej w gnieździe derywatów. Zasób ten omówiłam, zwracając uwagę na mitologiczne pochodzenie owych jednostek, ich onomastyczną przynależność oraz sposoby ich notacji w ekscerpowanym opracowaniu (artykuł *Językowe dziedzictwo mitologiczne* w *Słowniku języka polskiego Samuela Bogumiła Lindego – leksyka* [2014] – zob. 4.5). Jak się okazało, Linde uwzględnił w swym dziele nie

tylko bogaty zasób mitologizmów leksykalnych, ale utrwalił także ich niegdysiejszy barwny kontekst językowo-poetycki, przez który rozumieć należy odnotowane najczęściej w pozycji podhasłowej określenia przymiotnikowe (najczęściej mające formę złożzeń zwanych w poetyce i stylistyce *epitetami złożonymi*) i ekwiwalenty rzeczownikowe mitologizmów leksykalnych (występujące w sąsiedztwie w notacji leksykograficznej). Kontekst ten poddałam analizie prowadzonej z różnych perspektyw: semantyczno-leksykalnej, morfologiczno-strukturalnej, stylistyczno-odmianowej, tekstowo-źródłowej oraz leksykograficznej (artykuł *Osobliwe określenia przymiotnikowe i ekwiwalenty rzeczownikowe mitologizmów leksykalnych w Słowniku języka polskiego Samuela Bogumiła Lindego* [2014] – zob. 4.4).

W tym miejscu warto przywołać jeszcze jedno znamienite dzieło leksykograficzne, w którym znaleźć można wielowyrazowe (głównie literackie) frazy zawierające komponent mitologiczny (sporo z nich notuje także *Słownik* Lindego). W *Nowej księdze przysłów i wyrażeń przysłowiowych polskich* pod redakcją Juliana Krzyżanowskiego odnalazłam 72 takie jednostki. Analiza językowo-stylistyczna pokazała ich zasobność w formy archaiczne i przestarzałe, w tym w komponenty mitologiczne, a także środki artystyczne nawiązujące do tradycji literackiej i oralnej. Natomiast ich semantyczny ogląd odsłonił główne antropocentryczne pola znaczeniowe, w które wpisują się owe jednostki języka mówiące o sprawach uniwersalnych i ogólnoludzkich, a także ukazał dwupłaszczyznowość znaczeniową fraz wynikającą z zestawienia uniwersum ze światem mitologicznym (artykuł *Polskie frazy z komponentem mitologicznym [na materiale Nowej księgi przysłów i wyrażeń przysłowiowych polskich]* [2019] – zob. 2.12).

MITOLOGIZMY FRAZEOLOGICZNE – pozostałe opracowania, głównie analityczno-materiałowe, ukazujące funkcjonowanie jednostek w dyskursie

Obok prowadzonego oglądu mitologizmów frazeologicznych ujętych w pewien zbiór stopniowo decydowałam się na bardziej wnikliwe przyglądanie się jednostkom o mitologicznej proveniencji ze zwróceniem uwagi nie tylko na ich wymiar lingwistyczny (formalny i semantyczny, również leksykograficzny), ale także na ich szerszy kontekst kulturowy (artykuły *A złote jabłko stało się jabłkiem niezgody – o kulturowym i leksykograficznym wymiarze dwóch mitologizmów z komponentem nazywającym owoc* [2015] – zob. 4.7), etymologiczny (*Wokół językowych tajemnic frazeologizmu lelum polelum* [2016] – zob. 2.8) socjolingwistyczny i aksjologiczny (*Jak nie ma w domu*

chłopa, zgłupieje i Penelopa – *męskość i żeńskość w polskiej leksyce i frazeologii o proveniencji mitologicznej* [2016] – zob. 4.8). Trzeba tutaj podkreślić, że w mówieniu o mitologizmach frazeologicznych, nawet w ujęciu synchronicznym, trudno zapomnieć o ich kulturowych i genetycznych odniesieniach, dlatego to tło starałam się przywoływać w wielu pracach.

Stanowiący podstawę wszelkich dalszych badań z zakresu leksyki i frazeologii systemowy ogląd zasobu mitologizmów (głównie frazeologicznych) dał mi mocne podstawy do podjęcia prób zweryfikowania tego, jak we współczesnej polszczyźnie funkcjonują interesujące mnie formy. Nie zapominając o tym, że za każdą jednostką języka kryje się niepowtarzalna historia, starałam się wnikliwie, z odwołaniem do szerokiego tła (leksykograficznego, kulturowego, także społecznego) przedstawić życie wybranych mitologizmów w różnych tekstach współczesnej polszczyzny. Pod ogląd wzięłam głównie żywą mowę Internetu jako reprezentanta hybrydowej formy komunikacji potocznej (artykuły *Z życia frazeologizmu sobie (śpiewam) a muzom w przestrzeni internetowej* [2016] – zob. 2.6, *Spółeczność Internetu wobec tradycji antycznej, czyli o mitologizmach frazeologicznych w gatunkach prymarnie internetowych* [2020 – zob. 4.13]). Badania te pokazały, że internauci w codziennych rozmowach sięgają po książkowe mitologizmy frazeologiczne i śmiało je modyfikują: zmieniają ich strukturę i łączliwość składniową. U podstaw tych działań może leżeć kilka czynników, m.in. poziom współczesnej kompetencji kulturowej i językowej czynnych użytkowników Internetu, naśladowanie wzorców mownych płynących z mediów, świadome nawiązanie do tradycji i zabawa z nią, a także specyfika internetowej komunikacji językowej i warunkowana przez nią jakość polszczyzny. Innowacyjne użycie mitologizmów frazeologicznych, widoczne w konwersacjach internautów, pokazują również inne teksty kultury (artystyczne czy publicystyczne) (artykuły *Współczesny potencjał frazeologizmu motywowanego mitem Feniksa* [2019] – zob. 4.10, *Z życia mitologizmów frazeologicznych we współczesnej polszczyźnie (na przykładzie jednostki koń trojański)* [2020] – zob. 2.13, *Tradycja w nowoczesnym komunikacie, czyli o mitologizmach frazeologicznych w memach internetowych* – tekst złożony do druku). Ogląd mitologizmów przywołanych we współczesnym dyskursie zwraca uwagę nie tylko na ich użycia innowacyjne (por. *pięty Achillesa, puszka z Pandorą, odradzać się jak Feliks z popiołów*), ale także odślania ich ewolucję formalną i semantyczną (por. *odfrazologiczny przymiotnik trojański* w znaczeniu ‘zdradziecki, podstępny’ jako efekt dezintegracji struktury frazeologizmu *koń trojański* w wyniku procesu innowacji wymieniającej komponent *koń* na *kuń / konik / klacz / kobyła / osioł / muł* aż do *kaczka / gen / [...]*).

INNE PUBLIKACJE NAUKOWE

Mając na uwadze to, że mitologizmy (frazeologiczne) stanowią zaledwie cząstkę starożytnej spuścizny w języku polskim, staram się w moich badaniach rozszerzać perspektywę na materię, której antyczne pochodzenie da się ustalić, jednak nie jest ono takie oczywiste. Podjęłam językoznawczą próbę ogólnego przybliżenia obszaru polskiej frazeologii o antycznej proveniencji. Obok frazeologizmów antycznych realnie, czyli jednostek języka, których więź z antykiem jest rzeczywista i odczuwana (np. *pyrrusowe zwycięstwo* czy *puszka Pandory*), ugruntowana formalnie i poprzez motywację kulturową, istnieje pokaźna grupa powszechnie znanych spetryfikowanych połączeń wyrazowych, które można nazwać antycznymi tylko genetycznie (np. *marnować czas* czy *o wilku mowa*). W tej grupie jednostek ujęłam formy (1) powszechnie znane i współcześnie używane, stylistycznie neutralne, potoczne, rzadziej książkowe, (2) o motywacji naturalnej, uniwersalnej i ogólnoludzkiej, związanej z obserwacją rzeczywistości, (3) o dającym się ustalić antycznym źródle, jednak ich więź z tym źródłem nie jest odczuwana przez użytkowników języka, a antyczny kontekst tekstowo-kulturowy frazeologizmów nie jest zazwyczaj konieczny do rozumienia ich sensów przenośnych (artykuły *Frazeologia (nie)antyczna na co dzień* [2017] – zob. 4.9, *Frazeologizmy (nie)antyczne w dziejach polszczyzny – na przykładzie frazy O wilku mowa (a wilk tuż / tu)* [2017] – zob. 2.9).

W poszukiwaniu śladów dziedzictwa starożytnego w języku polskim czynione przeze mnie rozszerzanie perspektywy wiąże się także z eksploracją różnych pokładów polszczyzny – leksykalnych, frazeologicznych, a ostatnio chrematonimicznych, będących swoistym repozytorium tradycyjnych (mitologicznych) nazw (artykuły *Odwołania mitologiczne w polskiej chrematonimii funeralnej – rekonesans* [2020] – zob. 4.11, *Miejsce i funkcja mitologizmów w strukturze chrematonimów funeralnych* [2020] – zob. 2.14, *Hades nie zawsze funeralny – szkic o fortunności nazw podmiotów gospodarczych* [2020] – zob. 4.12 i monografia *Dziedzictwo mitologii starożytnych w polskiej chrematonimii funeralnej* [2020]). Obecność mitologizmów w polskich nazwach firmowych bardzo wyraźnie pokazuje ich użytkowy i marketingowy charakter. Tym samym inspiruje do podjęcia bardziej dociekliwych badań pokazujących współczesną funkcjonalność mitologizmów jako form przynależnych kulturze wysokiej, która w obecnych czasach spychana jest na dalszy plan, ewentualnie przyjmuje postać służebną wobec wszechobecnej kultury masowej (artykuł *Kultura wysoka na służbie, czyli o mitologizmach we współczesnych stylach i odmianach polszczyzny* [złożony do czasopisma „Slavia Meridionalis” w 2020, oczekuje na recenzję]).

Efekty podejmowanych przeze mnie (wyżej opisanych) oglądów naukowo-badawczych zawsze poddawane były rzetelnej ocenie ekspertów-językoznawców, co zdecydowanie przełożyło się na ich jakość, a także umożliwiło ich publikację w wysoko ocenianych czasopiśmie, takich jak: „Język Polski”, „Socjolingwistyka”, „Poradnik Językowy”, „LingVaria” czy „Studia Slavica”, a także w znanych seriach monografii, jak: *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej* (Poznań), *Dialog z Tradycją* (Kraków), *Dialog pokoleń* (Warszawa), *Język a Media* (Kraków) czy *W kręgu dawnej polszczyzny* (Kraków).

ARTYKUŁY RECENZYJNE

W pracy naukowej miałam zaszczyt recenzować dwie znaczące publikacje z zakresu językoznawstwa. Obydwie mieszczą się w obszarze kulturowego i regionalnego aspektu polszczyzny. Książka Macieja Raka, *Kulturemy podhalańskie* (Kraków 2015) (recenzja opublikowana w czasopiśmie „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” X : 2015, Kraków – zob. 4.14) wpisuje się w szeroki nurt badań etnolingwistycznych, a konkretnie – etnolingwistyki ludowej. W pracy Autor wskazał wzajemną zależność istniejącą między gwarą a kulturą ludową Podhala. Natomiast publikacja *Powiedziane po krakowsku: słownik regionalizmów krakowskich* pod redakcją Donaty Ochmann i Renaty Przybylskiej (Kraków 2017) (recenzja opublikowana w czasopiśmie „Język Polski” XCVIII : 2018 – zob. 4.15) to słownik mający na celu ocalenie zjawisk językowych będących świadectwem przynależności kulturowo-terytorialnej. Obydwie recenzowane publikacje mieszczą się w obszarze lingwistyki kulturowej, która jest dla mnie wyjątkowo bliska ze względu na przedmiot moich zainteresowań badawczych.

PRACE POD REDAKCJĄ NAUKOWĄ

Bardzo ważnym aspektem mojej działalności zawodowej jest dla mnie udział w pracach związanych z redakcją naukową monografii wieloautorskich. Bardzo ściśle związany z moimi zainteresowaniami badawczymi jest powstały pod moją redakcją i M. Ryszki-Kurczab ósmy tom z serii „Dialog z Tradycją” pt. *Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś* (Kraków 2020) – zob. 3.1, który stanowi kolejną publikacyjną odsłonę zainicjowanego już w 2010 roku naukowego projektu badawczego, tym razem poddającą oglądowi rozliczne formy obecności komponentów tradycji antycznej i biblijnej we współczesnej kulturze, głównie w języku. Byłam także współredaktorem tematycznym dwóch numerów rocznika

„Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” (X: 2015 – red. M. Karamańska, M. Puda-Błokesz, E. Zmuda, XIII: 2018 – red. M. Olma, M. Puda-Błokesz – zob. 3.2, 3.3), czasopisma naukowego Katedry Języka Polskiego oraz Katedry Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej Instytutu Filologii Polskiej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, które poświęcone jest szeroko pojętemu językoznawstwu, głównie polonistycznemu

5. Informacja o wykazywaniu się istotną aktywnością naukową realizowaną w więcej niż jednej uczelni, instytucji naukowej lub instytucji kultury, w szczególności zagranicznej.

5.1. Członkostwo i aktywność w organizacjach naukowych

Jako członek pozauczelnianych organizacji naukowych staram się na tym polu wykazywać widoczną aktywnością naukową.

Od 2008 roku współpracuję z Towarzystwem Miłośników Języka Polskiego. W ramach tej działalności biorę udział w zebraniach naukowych Krakowskiego Oddziału TMJP, podczas których wygłosiłam cztery odczyty (w latach 2008, 2014, 2015 i 2019 – zob. 7.6, 7.18, 7.20, 7.23). W wydawanym przez TMJP czasopiśmie „Język Polski” opublikowałam dwa artykuły naukowe (2008 – zob. 4.2, 2020 – zob. 4.11) i jeden artykuł recenzyjny (2018 – zob. 4.15), natomiast przygotowany przeze mnie *Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego* (Kraków 2015 – zob. 1.3) ukazał się w serii „Biblioteczka Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego”. Z okazji obchodów stulecia TMJP planowane jest wydanie monografii wieloautorskiej, do której w październiku 2020 r. złożyłam swój tekst pt. *Mitologizmy frazeologiczne w najnowszych ujęciach lingwistycznych* (tekst po pozytywnych recenzjach trafił do druku).

Od tego samego roku, 2008, jestem również współpracownikiem Sekcji/Komisji Frazeologicznej Komitetu Językoznawstwa PAN. Staram się regularnie uczestniczyć w spotkaniach naukowych Komisji, podczas których wygłosiłam także cztery odczyty (w latach 2007, 2014, 2016 i 2018 – zob. 7.5, 7.19, 7.21, 7.22).

5.2. Czynny udział w konferencjach krajowych, międzynarodowych i zagranicznych

Wyrazem mojej aktywności naukowej realizowanej w różnych ośrodkach naukowych jest również czynny udział w wielu konferencjach krajowych, międzynarodowych i zagranicznych organizowanych przez inne jednostki naukowo-badawcze niż Uniwersytet Pedagogiczny, którego jestem pracownikiem.

Od 2008 roku efekty swojej działalności naukowej prezentuję na Uniwersytecie im. Adama Mickiewicza w Poznaniu podczas cyklicznych spotkań skupiających specjalistów frazeologów z całej Polski (Sympozja *Perspektywy współczesnej polszczyzny*, lata 2008, 2010, 2014, 2018 – w ostatnim roku miałam zaszczyt wygłosić odczyt podczas obrad otwierających spotkanie, zob. 7.2, 7.4, 7.7, 7.14). Warto nadmienić, że w sympoziach poznańskich referaty głoszą tylko zaproszeni goście, co dla mnie jest wyjątkowym wyróżnieniem. Miałam również okazję zaprezentować swoje badania naukowe w Katolickim Uniwersytecie Lubelskim podczas konferencji *Polszczyzna dawna i współczesna. In memoriam Mariani Kucala...* (Lublin 2015 – zob. 7.9) oraz na Uniwersytecie Warszawskim podczas drugiej konferencji naukowej z cyklu *Dialog pokoleń* (Warszawa 2015 – zob. 7.10).

Bardzo cennym doświadczeniem jest udział w konferencjach międzynarodowych i zagranicznych. Miałam zaszczyt uczestniczyć w drugiej międzynarodowej konferencji *Niemiecka frazeologia i paremiologia w kontakcie i kontraście* (Wrocław 2019 – zob. 7.15), której obrady odbywały się na Uniwersytecie Wrocławskim. W 2019 roku nawiązałam współpracę z Uniwersytetem w Rijecie, do którego udałam się w ramach trzeciej międzynarodowej konferencji *Języki słowiańskie w ujęciu socjolingwistycznym. Generacja Internetu* (Rijeka, Chorwacja 2019 – zob. 7.16). Aktywnością naukową i dydaktyczną (o czym piszę niżej) wykazałam się również na Uniwersytecie Ostrawskim, na którym miałam okazję wygłosić referat podczas dziewiątej międzynarodowej konferencji naukowej *Paremie narodów słowiańskich* (Ostrawa 2018 – zob. 7.12).

5.3. Publikacje w tomach wydanych za granicą

Potwierdzeniem mojej aktywności naukowej, nie tylko w kraju, ale także za jego granicami są publikacje w tomach wydanych poza Polską. W 2019 roku w tomie *Parémie národů slovanských IX* (red. U. Kolberová, S. Mizerová, Ostrava) ukazał się mój tekst pt. *Polskie frazy z komponentem mitologicznym (na materiale Nowej księgi przysłów i wyrażen przysłowiowych polskich)* – zob. 2.12, a w 2020 opublikowałam artykuł w tomie *Deutsche Phraseologie und Parömiologie im Kontakt und im Kontrast II* (red. A. Gondek, A. Jurasz, M. Kałasznik, J. Szczęk, Hamburg) pt. *Z życia mitologizmów frazeologicznych we współczesnej polszczyźnie (na przykładzie jednostki koń trojański)* – zob. 2.13.

5.4. Współpraca z krajowymi i zagranicznymi ośrodkami naukowymi w ramach projektu badawczego

Obok działalności konferencyjnej i publikacyjnej staram się podtrzymywać również inne formy aktywnej współpracy naukowej z językoznawcami z różnych ośrodków naukowych, zwłaszcza z dwóch – z Uniwersytetu Ostrawskiego i z Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Szansę na to daje mi udział (od 2014 r.) w niefinansowanym projekcie naukowym *Badania nad dziedzictwem językowo-kulturowym utrwalonym w zasobach frazeologicznych i paremiologicznych języka polskiego oraz innych języków słowiańskich*, skupiającym badaczy z kilku ośrodków zagranicznych (z Czech, Ukrainy i Słowacji) i krajowych, zainicjowanym przez Katedrę Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie.

W ramach tego przedsięwzięcia opracowałam wspomniany już projekt bazy internetowej, który zaprezentowałam w artykule (*Internet jako źródło wiedzy o mitologizmach frazeologicznych* [2017] – zob. 2.10). Podczas jednego z pobytów na Uniwersytecie Ostrawskim, w ramach programu Erasmus+ (w 2016 r.), obok prowadzenia zajęć dydaktycznych, miałam okazję w gronie studentów, doktorantów i badaczy z Polski, Czech i Słowacji przedstawić i przedyskutować założenia wspomnianego projektu bazy internetowej, a także zaprezentować metodologię opisu mitologizmów w opracowanym przeze mnie *Małym słowniku mitologizmów frazeologicznych języka polskiego* (zob. 1.3). Przekazanie egzemplarzy słownika, a także omówienie zastosowanej w nim metody opisu jednostek frazeologicznych zaowocowało tym, iż językoznawcy z Czech w 2017 r. potwierdzili – na potrzeby parametryzacji Uniwersytetu Pedagogicznego w ramach tzw. aplikacyjności produktu – naukowe i dydaktyczne zastosowanie słownika i ujętej w nim leksykograficznej koncepcji opisu.

W ramach współdziałania z ośrodkami krajowymi najbardziej intensywna współpraca na polu naukowo-badawczym łączy mnie z Uniwersytetem im. Adama Mickiewicza. Podczas moich częstych wizyt w Poznaniu (w latach 2008, 2010, 2014, 2015 i 2018) miałam szansę na konsultowanie swoich badań w zakresie współczesnej frazeologii, a w 2015 r. wspólnie z językoznawcami z tamtejszego ośrodka dyskutowaliśmy nad propozycją stworzenia internetowej bazy gromadzącej frazeologizmy oraz nad koncepcją etymologicznego słownika frazeologicznego. Rozmowy te zachęciły mnie do podjęcia starań o finansowanie projektu bazy internetowej i w tym samym roku (2015) w ramach konkursu SONATA 10 (NCN) przygotowałam i złożyłam wniosek badawczy *Dziedzictwo antyczne*

w języku polskim – współczesny kanon frazeologiczny, który pomyślnie przeszedł ocenę formalną, jednak w pierwszej ocenie merytorycznej nie został dopuszczony do następnego etapu.

We wspomniany projekt badawczy (*Badania nad dziedzictwem językowo-kulturowym...*) włączone zostały również cykliczne konferencje pt. „Dialog z Tradycją”, skupiające na Uniwersytecie Pedagogicznym zarówno osoby zaangażowane w projekt, jak również innych polskich i zagranicznych badaczy, nie tylko języka. Pokłosiem spotkań stała się seria monografii o tym samym tytule, podkreślająca i pogłębiająca współpracę międzyuczelnianą. Na tym polu także podejmowałam różnego typu działania: naukowe, redakcyjne i organizacyjne. Wyniki swoich badań zaprezentowałam podczas trzech konferencji z cyklu „Dialog z Tradycją” (2010, 2018, 2020 – zob. 7.3, 7.13, 7.17; w dwóch tomach monografii opublikowałam artykuły (*Mitologizmy frazeologiczne (nieobecne) we współczesnych opracowaniach frazeologicznych i paremiologicznych*, Kraków 2018 – zob. 2.11; *Miejsce i funkcja mitologizmów w strukturze chrematonimów funeralnych*, Kraków 2020 – zob. 2.14), jestem współredaktorem naukowym jednego z tomów serii (*Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś*, t. 8, red. M. Puda-Blokesz, M. Ryszka-Kurczab, Kraków 2020 – zob. 3.1), dwukrotnie wchodziłam w skład komitetu organizacyjnego konferencji (*Dawna i współczesna kultura funeralna*, Kraków 2016; *Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś*, Kraków 2018 – zob. 8.1, 8.2).

6. Informacja o osiągnięciach dydaktycznych, organizacyjnych oraz popularyzujących naukę.

6.1. Działalność dydaktyczna

Zajęcia dydaktyczne na Uniwersytecie Pedagogicznym prowadziłam już jako doktorantka od 2008 roku. Od 2013 roku, czyli od momentu mojego zatrudnienia w ramach etatu, realizuję kursy z zakresu językoznawstwa i nauki o języku na studiach dziennych i zaocznych nie tylko w Instytucie Filologii Polskiej dla różnych specjalności (nauczycielskiej, edytorskiej i komunikacyjnej) i kierunków (filologii polskiej, kulturoznawstwa i wiedzy o mediach, logopedii), ale także w Instytucie Neofilologii (kurs z gramatyki języka polskiego dla italianistów). W swojej pracy dydaktycznej miałam okazję prowadzić zajęcia z leksykologii i leksykografii (także fakultety na temat frazeologii, neologizmów czy zapożyczeń w języku polskim); z semantyki i aksjologii językoznawczej, z gramatyki opisowej, z analizy językowo-stylistycznej tekstu i stylistyki praktycznej, a także z pragmalingwistyki

i socjolingwistyki. Współtworzyłam karty następujących kursów: z semantyki, z dawnych i współczesnych zachowań językowych, z pragmatyki języka, a także z językowych zachowań społecznych. Weryfikacją moich starań w zakresie pracy dydaktycznej są wysokie oceny (zawsze ok. 5,0) pozyskane z ankiet studenckich i hospitacji (oceniana byłam w latach: 2013 – średnia z ocen 5,075; 2016 – 4,9; 2019 – 5,305).

W roku akademickim 2019/2020 prowadziłam seminarium licencjackie. Pod moim kierunkiem powstały dwie prace z zakresu językowych środków służących do budowania przekazów reklamowych i paratekstów internetowych. Zrecenzowałam piętnaście prac dyplomowych (dziewięć licencjackich i sześć magisterskich). Brałam udział w szesnastu egzaminach dyplomowych w roli recenzenta, w dwóch – w roli promotora, w około pięciu – w roli przewodniczącej komisji egzaminacyjnej.

Staram się również rozszerzać działalność dydaktyczną poza przypisane pensum. W roku akademickim 2019/2020 prowadziłam zajęcia z kultury języka w projekcie współfinansowanym ze środków Unii Europejskiej „Kompetentny nauczyciel – mistrz i wychowawca”. W roku 2019 przygotowałam i zrealizowałam kurs na temat współczesnej polszczyzny dla nauczycieli z Ukrainy, w ramach szkoleń organizowanych w Uniwersytecie Pedagogicznym. Wcześniej, w 2008 roku, jako doktorantka, prowadziłam lektorat z języka polskiego z grupą studencką z Kijowa. Dwukrotnie brałam udział w programie Erasmus+: podczas pobytu na Uniwersytecie Ostrawskim (dwa pięciodniowe wyjazdy w 2016 i 2018 roku) prowadziłam zajęcia mające zobrazować widoczny w języku polskim wpływ kultury antycznej.

Działalność dydaktyczną staram się również realizować na płaszczyźnie publikacyjnej. Jeszcze przed napisaniem doktoratu opublikowałam w uznawanym czasopiśmie dydaktycznym artykuł pt. *O samotności na lekcjach języka polskiego w gimnazjum*, („Polonistyka” VI, Warszawa 2008 – zob. 4.1), w którym zaproponowałam oddziaływanie dydaktyczne oparte na poszukiwaniu korelacji między różnymi przekazami semiotycznymi nawiązującymi do tematu samotności. Opracowany przeze mnie *Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego* (Kraków 2015 – zob. 1.3) jest nie tylko odbiciem prowadzonych przeze mnie badań, ale także przejawem działalności dydaktycznej, bowiem adresatami tego opracowania są także nauczyciele i uczniowie.

6.2. Działalność organizacyjna i administracyjna

Od rozpoczęcia pracy naukowo-dydaktycznej w Instytucie Filologii Polskiej jestem włączana w wiele prac organizacyjno-administracyjnych, co świadczy o zaufaniu, jakim obdarzają mnie dyrekcja Instytutu i kierownictwo mojej Katedry.

Od roku 2018 jestem sekretarzem redakcji rocznika naukowego „*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica*”. Jednocześnie stałam się jedną z osób przygotowujących wnioski o wsparcie rozwoju czasopisma w ramach programu *Wsparcie dla czasopism naukowych 2019–2020*. Obecnie zajmuję się formalnościami związanymi z realizacją projektu, a także zmierzam do urzeczywistnienia wskazanych we wniosku celów prowadzących głównie do wzmocnienia pozycji rocznika w sieci internetowej, upowszechnienia wiedzy o nim i o badaniach w nim publikowanych za pośrednictwem rodzimych i międzynarodowych baz indeksujących, repozytoriów i bibliotek cyfrowych. W ramach tych działań przygotowałam projekt graficzny, układ i zawartość nowej, dwujęzycznej strony internetowej czasopisma, która jest przeze mnie obsługiwana i działa od stycznia 2020 roku (<https://studialinguistica.up.krakow.pl/>). Witryna ta, oparta na platformie Open Journal System, zwiększyła dostępność i widoczność rocznika, poszczególnych artykułów, autorów i cytowań w sieci internetowej (dotyczy to numerów najnowszych i archiwalnych).

W latach 2013–2019 byłam członkiem Kierunkowego Zespołu ds. Krajowych Ram Kwalifikacyjnych dla Kierunku Filologia Polska, później ds. Państwowych Ram Kwalifikacyjnych, w którym to zespole byłam osobą odpowiedzialną za karty kursów, plany i programy studiów w zakresie specjalności komunikacyjnej, a do 2016 roku jednocześnie pełniłam funkcję protokolanta (sporządziłam łącznie piętnaście sprawozdań). W latach 2015–2016 byłam osobą koordynującą prace Zespołu ds. KRK dla Kierunku Komunikacja Społeczna i Lingwistyka Kulturowa. W ramach tej funkcji byłam odpowiedzialna za organizowanie prac w zakresie przygotowania planu i programu nowego kierunku, a także kart kursów. Od 2020 roku jestem natomiast członkiem Rady Jakości Kształcenia w Instytucie Filologii Polskiej. Jako pełniąca wspomnianą funkcję przygotowałam raport podsumowujący opracowane przeze mnie wyniki ankiet przeprowadzonych wśród studentów filologii polskiej (ankietyzacja dotyczyła oceny jakości nauczania zdalnego). Od 2020 roku jestem członkiem Rady Instytutu Filologii Polskiej.

Od początku pracy naukowo-dydaktycznej pełnię funkcję opiekuna roku. W roku akademickim 2015/2016 byłam opiekunem drugiego roku studiów stacjonarnych II stopnia

na kierunku *kulturoznawstwo i wiedza o mediach*, w roku 2018/2019 opiekowałam się trzecim rokiem studiów stacjonarnych I stopnia na kierunku *logopedia*, natomiast od roku 2019/2020 pełnię tę funkcję na studiach II stopnia również na kierunku logopedycznym. Staram się także uczestniczyć w życiu Studenckiego Koła Naukowego Polonistów, a ściślej – Sekcji Komunikacji Społecznej, Retoryki i PR. Dwukrotnie koordynowałam pracę studentów biorących udział w przygotowaniu Dni Otwartych w Instytucie Filologii Polskiej (w latach 2015, 2019).

W ramach opisywanej tutaj działalności jako członek komitetu organizacyjnego uczestniczyłam w organizacji dwóch konferencji z cyklu „Dialog z Tradycją (zob. 8.1, 8.2). W działania te włączałam także studentów. W roku 2018 prowadziłam stronę internetową konferencji *Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś* (Kraków). Zadbłam również o rozpowszechnienie informacji na temat wspomnianego wydarzenia, przygotowując wspólnie z M. Ryszką-Kurczab dwa sprawozdania opublikowane w czasopiśmie „*Slavia Occidentalis*” 2019: 76/1 – zob. 4.17 i „*Commentarii Academici*” 2018, nr 5.

6.3. Działalność popularyzująca naukę

W ramach działalności upowszechniającej i popularyzującej naukę od 2006 roku wygłosiłam dwadzieścia sześć odczytów na różnego typu konferencjach naukowych (ogólnopolskich, międzynarodowych i zagranicznych), posiedzeniach towarzystw naukowych i zebraniach katedr (zob. 7). Do działań popularyzujących naukę warto także włączyć opracowany przeze mnie słownik mitologizmów frazeologicznych, który został przygotowany z myślą o szerokiej grupie odbiorców i może stanowić źródło wiedzy dla wszystkich zainteresowanych poprawnością i tradycją języka polskiego (zob. 1.3). W latach 2006–2007 opublikowałam kilka artykułów na tematy językoznawcze i leksykograficzne w studenckim czasopiśmie „*Argument. Interdyscyplinarny Kwartalnik*” (artykuły *Świat bez granic przyzwoitości* 1 : 2006, *My studenci nie gęsi* 4 : 2006, *Kobieta o niejasnym pochodzeniu* 5 : 2007, „*Przysłowiowa*” *kobieta* 5 : 2007, *Przewodnik po leksykografii internetowej* 6 : 2007).

.....

(podpis wnioskodawcy)

**Wykaz osiągnięć naukowych dr Magdaleny Pudy-Blokesz
stanowiących znaczny wkład w rozwój dyscypliny językoznawstwo**

Informacje zawarte w poszczególnych punktach tego dokumentu powinny uwzględniać podział na okres przed uzyskaniem stopnia doktora oraz pomiędzy uzyskaniem stopnia doktora a uzyskaniem stopnia doktora habilitowanego.

**I. INFORMACJA O OSIĄGNIĘCIACH NAUKOWYCH ALBO ARTYSTYCZNYCH,
O KTÓRYCH MOWA W ART. 219 UST. 1. PKT 2 USTAWY**

Monografia naukowa, zgodnie z art. 219 ust. 1. pkt 2a Ustawy

Magdalena Puda-Blokesz, *Dziedzictwo mitologii starożytnych w polskiej chrematonimii funeralnej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2021, 250 s.

ISSN 2450-7865

ISBN 978-83-8084-556-5

e-ISBN 978-83-8084-557-2

DOI 10.24917/9788380845565

Recenzenci wydawniczy:

dr hab. Ewa Rudnicka (Uniwersytet Warszawski)

dr hab. prof. UMCS Adam Siwiec (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)

II. INFORMACJA O AKTYWNOŚCI NAUKOWEJ

1. Wykaz opublikowanych monografii naukowych:

Po uzyskaniu stopnia doktora (po 2011 roku)

1.1. Magdalena Puda-Blokesz, *Dziedzictwo mitologii starożytnych w polskiej chrematonimii funeralnej*, Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, Kraków 2021, 250 s.

Pozycje niewymienione w pkt I

1.2. Magdalena Puda-Blokesz, *Mitologizmy frazeologiczne w języku polskim (na materiale leksykografii XX i XXI wieku)*, seria „Biblioteka Tradycji” CXXXVII, Collegium Columbinum, Kraków 2014, 266 s., ISSN 1895-6076, ISBN: 978-83-7624-108-1.

- 1.3. Magdalena Puda-Blokesz, Po nitce do kłębka. *Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego*, seria „Biblioteczka Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego”, nr 26, Kraków 2015, 192 s., ISBN: 978-83-900829-8-1.

2. Wykaz opublikowanych **rozdziałów w monografiach naukowych**.

Przed uzyskaniem stopnia doktora (przed 2011 rokiem)

- 2.1. *Formuły i formułczość jako wyznaczniki stylu biblijnego*, [w:] *Polszczyzna biblijna – między tradycją a współczesnością*, t. 1, red. S. Kozłara, W. Przyczyna, Tarnów 2009, s. 35–52. (punktacja MNiSW: 3)
- 2.2. *Frazeologizmy pochodzenia mitologicznego w języku polskim (zasób, stan i perspektywy opisu)*, [w:] *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Teoria. Zagadnienia ogólne*, red. S. Bąba, K. Skibski, M. Szczyszek, Poznań 2010, s. 121–141. (punktacja MNiSW: 3)

Po uzyskaniu stopnia doktora (w/po 2011 roku)

- 2.3. *Wariantywność mitologizmów frazeologicznych w świetle danych leksykograficznych*, [w:] *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Wariantywność we frazeologii*, red. P. Fliciński, Poznań 2011, s. 81–93. (punktacja MNiSW: 5)
- 2.4. *Frazeologia mitologiczna w Słowniku języka polskiego Samuela Bogumiła Lindego*, seria „Problemy Frazeologii Europejskiej” X, Łask 2015, s. 147–165 (<http://pfe.leksem.pl/pfe10>).
- 2.5. *Wokół problemów genezy polskich mitologizmów frazeologicznych*, [w:] *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Geneza dawnych i nowych frazeologizmów polskich*, red. G. Dziamska-Lenart, J. Liberek, Poznań 2016, s. 69–83. (punktacja MNiSW: 5)
- 2.6. *Z życia frazeologizmu sobie (śpiewam) a muzom w przestrzeni internetowej*, [w:] *Język a Media. Zjawiska językowe we współczesnych mediach*, red. B. Skowronek, E. Horyń, A. Walecka-Rynduch, Kraków 2016, s. 254–275. (punktacja MNiSW: 5)
- 2.7. *Frazeologizmy o mitologicznej proweniencji jako jednostki recesywne*. *Mały słownik mitologizmów frazeologicznych języka polskiego, czyli leksykograficzna próba zebrania, przypomnienia i utrwalenia zasobu*, [w:] *Dialog pokoleń*, t. 2, red. E. Wierzbicka-Piotrowska, z prac Towarzystwa Kultury Języka, Warszawa 2016, s. 313–327. (punktacja MNiSW: 5)
- 2.8. *Wokół językowych tajemnic frazeologizmu lelum polelum*, [w:] *Dawne z nowym łącząc... In memoriam Mariani Kucala*, red. J. Klimek-Grądzka, M. Nowak, seria „Trwałość i zmienność w języku”, t. 1, Lublin 2016, s. 165–184. (punktacja MNiSW: 5)

- 2.9. *Frazeologizmy (nie)antyczne w dziejach polszczyzny – na przykładzie frazy O wilku mowa (a wilk tuż / tu)*, [w:] *W kręgu dawnej polszczyzny*, t. 4, red. M. Mączyński, E. Horyń, E. Zmuda, Kraków 2017, s. 147–162. (punktacja MNiSW: 20)
- 2.10. *Internet jako źródło wiedzy o mitologizmach frazeologicznych*, [w:] *Internet jako przedmiot badań językoznawczych*, red. E. Kołodziejek, R. Sidorowicz, Szczecin 2017, s. 97–118. (punktacja MNiSW: 20)
- 2.11. *Mitologizmy frazeologiczne (nieobecne) we współczesnych opracowaniach frazeologicznych i paremiologicznych*, [w:] *Dialog z tradycją*, t. 1, red. S. Koziara, E. Młynarczyk, B. Skowronek, Kraków 2018, s. 254–264 (przedruk). (punktacja MNiSW: 20)
- 2.12. *Polskie frazy z komponentem mitologicznym (na materiale Nowej księgi przysłów i wyrażeń przysłowiowych polskich)*, [w:] *Parémie národů slovanských IX*, red. U. Kolberová, S. Mizerová, Ostrava 2019, s. 197–210. (punktacja MNiSW: 5)
- 2.13. *Z życia mitologizmów frazeologicznych we współczesnej polszczyźnie (na przykładzie jednostki koń trojański)*, [w:] *Deutsche Phraseologie und Parömiologie im Kontakt und im Kontrast II*, red. A. Gondek, A. Jurasz, M. Kałasznik, J. Szczęk, Hamburg 2020, s. 47–64. (punktacja MNiSW: 20)
- 2.14. *Miejsce i funkcja mitologizmów w strukturze chrematonimów funeralnych*, [w:] *Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś*, seria „Dialog z Tradycją”, t. 8, red. M. Puda-Blokesz, M. Ryszka-Kurczab, Kraków 2020, s. 119–132. (punktacja MNiSW: 20)

3. Informacja o członkostwie w redakcjach naukowych monografii i numerów czasopism

Po uzyskaniu stopnia doktora (w/po 2011 roku)

- 3.1. *Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś*, seria „Dialog z Tradycją”, t. 8, red. M. Puda-Blokesz, M. Ryszka-Kurczab, Kraków 2020, 392 s. (punktacja MNiSW: 20)
- 3.2. „*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica*” X, red. M. Karamańska, M. Puda-Blokesz, E. Zmuda, Kraków 2015, 217 s.
- 3.3. „*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica*” XIII, red. M. Olma, M. Puda-Blokesz, Kraków 2018, 190 s.

4. Wykaz opublikowanych artykułów w czasopismach naukowych

Artykuły naukowe:

Przed uzyskaniem stopnia doktora (przed 2011 rokiem)

- 4.1. *O samotności na lekcjach języka polskiego w gimnazjum*, „*Polonistyka*” VI : 2008, Warszawa, s. 47–53. (punktacja MNiSW: 3)

4.2. *Mitologizmy frazeologiczne w wybranych źródłach leksykograficznych*, „Język Polski” LXXXVIII : 2008, z. 4–5, Kraków, s. 329–340. (punktacja MNiSW: 6)

Po uzyskaniu stopnia doktora (w/po 2011 roku)

4.3. *Mitologizmy frazeologiczne (nieobecne) we współczesnych opracowaniach frazeologicznych i paremiologicznych*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” VI: 2011, Kraków, s. 254–264 (<https://studialinguistica.up.krakow.pl/article/view/5078>)

4.4. *Osobliwe określenia przymiotnikowe i ekwiwalenty rzeczownikowe mitologizmów leksykalnych w Słowniku języka polskiego Samuela Bogumiła Lindego*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” IX : 2014, Kraków, s. 61–76 (<https://studialinguistica.up.krakow.pl/article/view/5137>) (punktacja MNiSW: 4)

4.5. *Językowe dziedzictwo mitologiczne w Słowniku języka polskiego Samuela Bogumiła Lindego – leksyka*, „LingVaria” X : 2015, nr 1(19), s. 153–167, DOI: <https://doi.org/10.12797/LV.10.2015.19.10>. (punktacja MNiSW: 13)

4.6. *Skrzydlate słowa o proveniencji mitologicznej w językach polskim i czeskim (na podstawie zasobów leksykograficznych)*, „Studia Slavica” XIX : 2015, nr 1, s. 105–116. (punktacja MNiSW: 8)

4.7. *A złote jabłko stało się jabłkiem niezgody – o kulturowym i leksykograficznym wymiarze dwóch mitologizmów z komponentem nazywającym owoc*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” X : 2015, Kraków, s. 146–162 (<https://studialinguistica.up.krakow.pl/article/view/5151>). (punktacja MNiSW: 8)

4.8. *Jak nie ma w domu chłopca, zgłupieje i Penelopa – męskość i żeńskość w polskiej leksyce i frazeologii o proveniencji mitologicznej*, „Socjolingwistyka” XXX : 2016, s. 207–220, DOI: <https://doi.org/10.17651/SOCJOLING.30.15>. (punktacja MNiSW: 10)

4.9. *Frazeologia (nie)antyczna na co dzień*, „Poradnik Językowy” 3/2017, s. 56–64. (punktacja MNiSW: 15)

4.10. *Współczesny potencjał frazeologizmu motywowanego mitem Feniksa*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” XIV : 2019, Kraków, s. 170–193, DOI: <https://doi.org/10.24917/20831765.14.15>. (punktacja MNiSW: 20)

4.11. *Odwołania mitologiczne w polskiej chrematonimii funeralnej – rekonesans*, „Język Polski” C : 2020, z. 1, s. 78–91, DOI: <https://doi.org/10.31286/JP.100.1.6>. (punktacja MNiSW: 70)

4.12. *Hades nie zawsze funeralny – szkic o fortunności nazw podmiotów gospodarczych*, „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” XV : 2020, s. 179–196, DOI: <https://doi.org/10.24917/20831765.15.15>. (punktacja MNiSW: 20)

4.13. *Spoleczność Internetu wobec tradycji antycznej, czyli o mitologizmach frazeologicznych w gatunkach prymarnie internetowych (na wybranych przykładach)*, „Socjolingwistyka” XXXIV : 2020, s. 131–143, DOI: <https://doi.org/10.17651/SOCJOLING.34.8>. (punktacja MNiSW: 70)

Artykuły recenzyjne:

- 4.14. Maciej Rak, *Kulturemy podhalańskie*, Kraków: Wydział Polonistyki Uniwersytetu Jagiellońskiego, 2015, 430 s., Biblioteka „LingVariów”, t. 19: „Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica” X : 2015, Kraków, s. 203–208 (<https://studialinguistica.up.krakow.pl/article/view/5356>). (punktacja MNiSW: 8)
- 4.15. Donata Ochmann, Renata Przybylska (red.), *Powiedziane po krakowsku: słownik regionalizmów krakowskich*, Wydawnictwo LIBRON – Filip Lohner, Kraków 2017, s. 364: „Język Polski” XCVIII : 2018, z. 4, Kraków, s. 111–115, DOI: <https://doi.org/10.31286/jp.98.4.11>. (punktacja MNiSW: 7,5)

Sprawozdania:

- 4.16. Magdalena Puda-Blokesz, Magdalena Ryszka-Kurczab, *Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś*, „Commentarii Academici” 2018, nr 5, s. 14.
- 4.17. Magdalena Puda-Blokesz, Magdalena Ryszka-Kurczab, *V Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa „Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś (język – kultura – media)” z cyklu „Dialog z Tradycją”, Kraków 3–5 grudnia 2018 roku*, „Slavia Occidentalis” 2019: 76/1, s. 218–222, DOI: <https://doi.org/10.14746/so.2019.76.24>.
5. Wykaz osiągnięć projektowych, konstrukcyjnych, technologicznych (z zaznaczeniem pozycji niewymienionych w pkt I.3) – nie dotyczy.
6. Wykaz publicznych realizacji dzieł artystycznych (z zaznaczeniem pozycji niewymienionych w pkt I.3) – nie dotyczy
7. Informacja o wystąpieniach na krajowych lub międzynarodowych konferencjach naukowych lub artystycznych, z wyszczególnieniem przedstawionych wykładów na zaproszenie i wykładów plenarnych.

Przed uzyskaniem stopnia doktora (przed 2011 rokiem)

- 7.1. Temat: *Formuły i formułczość jako wyznaczniki stylu biblijnego*, Ogólnopolska Konferencja Naukowa *Polszczyzna biblijna – między tradycją a współczesnością*: Gródek nad Dunajcem 2006 r.
- 7.2. Temat: *Frazeologizmy pochodzenia mitologicznego w języku polskim (zasób, stan i perspektywy opisu)*, Ogólnopolskie Sympozjum *I Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Teoria. Zagadnienia ogólne*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza: Poznań 2008 r. [na zaproszenie]
- 7.3. Temat: *Mitologizmy frazeologiczne (nieobecne) we współczesnych opracowaniach leksykograficznych*, Międzynarodowa Konferencja *Dialog z tradycją (język – kultura*

– *media*), Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej: Kraków 2010 r.

- 7.4. Temat: *Wariantywność mitologizmów frazeologicznych w świetle danych leksykograficznych*, Ogólnopolskie Sympozjum II *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Wariantywność we frazeologii*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza: Poznań 2010 r. **[na zaproszenie]**

Wystąpienia w ramach członkostwa w organizacjach naukowych:

- 7.5. Temat: *Mitologizmy w zasobach frazeograficznych i paremiograficznych polszczyzny*, posiedzenie Komisji Frazeologicznej KJ PAN: Warszawa 2007 r.
- 7.6. Temat: *Frazeologizmy pochodzenia mitologicznego w zasobach frazeologicznych polszczyzny*, zebranie naukowe Krakowskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego: Kraków 2008 r.

Po uzyskaniu stopnia doktora (w/po 2011 roku)

- 7.7. Temat: *Wokół problemów genezy polskich mitologizmów frazeologicznych*, Ogólnopolskie Sympozjum IV *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Geneza dawnych i nowych frazeologizmów polskich*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza: Poznań 2014 r. **[na zaproszenie]**
- 7.8. Temat: *Z życia frazeologizmu sobie (śpiewam) a muzom w przestrzeni internetowej*, Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa *Język a Media. Zjawiska językowe i komunikacyjne we współczesnych mediach*, Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej: Kraków 2015 r.
- 7.9. Temat: *Wokół językowych tajemnic frazeologizmu lelum polelum*, Konferencja *Polszczyzna dawna i współczesna. In memoriam Mariani Kucala...*, Katolicki Uniwersytet Lubelski: Lublin 2015 r.
- 7.10. Temat: *Mitologizmy frazeologiczne języka polskiego jako jednostki recesywne – leksykograficzna próba przypomnienia zasobu*, Konferencja *Dialog pokoleń 2*, Towarzystwo Kultury Języka oraz Instytut Języka Polskiego Wydziału Polonistyki UW: Warszawa 2015 r.
- 7.11. Temat: *Frazeologizmy (nie)antyczne w dziejach polszczyzny – na przykładzie frazy O wilku mowa (a wilk tuż)*, Ogólnopolska Konferencja Historycznojęzykowa *W kręgu dawnej polszczyzny II*, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN: Kraków 2016 r.
- 7.12. Temat: *Nie jest grzech podpić sobie mądrym i uczonym, a wszak Bachus Minerwie był bratem rodzonym – polskie frazy z komponentem mitologicznym (na materiale Nowej księgi przysłów i wyrażen przysłowiowych polskich)*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Premie narodów słowiańskich IX. Premie słowiańskie w XXI wieku*, Uniwersytet Ostrawski: Ostrawa 2018 r.
- 7.13. Temat: *Mitologizmy w polskiej chrematonimii funeralnej*, Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa *Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś* z cyklu „Dialog z Tradycją” V, Uniwersytet Pedagogiczny: Kraków 2018 r.

- 7.14. Temat: *Tradycja w nowoczesnym komunikacie, czyli o mitologizmach frazeologicznych w memach internetowych*, Ogólnopolskie Sympozjum VI *Perspektywy współczesnej frazeologii polskiej. Artystyczny potencjał frazeologii*, Uniwersytet im. Adama Mickiewicza: Poznań 2018 r. [na zaproszenie, wykład w części otwierającej konferencję]
- 7.15. Temat: *Z życia mitologizmów frazeologicznych w polszczyźnie (na wybranym przykładzie)*, II Międzynarodowa Konferencja Frazeologiczna i Paremiologiczna *Niemiecka frazeologia i paremiologia w kontakcie i kontraście*, Uniwersytet Wrocławski, Uniwersytet Lipski: Wrocław 2019 r.
- 7.16. Temat: *Generacja Internetu wobec tradycji antycznej, czyli o mitologizmach frazeologicznych w gatunkach prymarnie internetowych (na wybranych przykładach)*, Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Języki słowiańskie w ujęciu socjolingwistycznym. Generacja Internetu*, Uniwersytet w Rijecie, Komisja Socjolingwistyczna przy Międzynarodowym Komitecie Słowistów, Chorwacja, Rijeka 2019 r.
- 7.17. Temat: *Ślady mitologii grecko-rzymskiej w polskiej chrematonimii jako świadectwo przemian i potrzeb społeczno-kulturowych*, Konferencja Naukowa *Językowe świadectwa przemian społeczno-kulturowych*, w ramach VI edycji cyklu „Dialog z Tradycją”, Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN, Kraków 2020 r.

Wystąpienia w ramach członkostwa w organizacjach naukowych:

- 7.18. Temat: *Językowe dziedzictwo mitologiczne w Słowniku języka polskiego Samuela Bogumiła Lindego – leksyka*, zebranie naukowe Krakowskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego: Kraków 2014 r.
- 7.19. Temat: *Frazeologia mitologiczna w Słowniku języka polskiego S.B. Lindego*, posiedzenie Komisji Frazeologicznej KJ PAN: Warszawa 2014 r.
- 7.20. Temat: *Koncepcja leksykograficzna Małego słownika mitologizmów frazeologicznych języka polskiego*, zebranie naukowe Krakowskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego: Kraków 2015 r.
- 7.21. Temat: *Dziedzictwo antyczne w języku polskim – współczesny kanon frazeologiczny (naukowo-leksykograficzny projekt bazy internetowej)*, posiedzenie Sekcji Frazeologicznej KJ PAN: Warszawa 2016 r.
- 7.22. Temat: *Polskie frazy z komponentem mitologicznym*, posiedzenie Komisji Frazeologicznej KJ PAN: Warszawa 2018 r.
- 7.23. Temat: *Odwołania mitologiczne w chrematonimii funeralnej – rekonesans*, zebranie naukowe Krakowskiego Oddziału Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego: Kraków 2019 r.

Trzy wystąpienia w ramach zebrań naukowych Katedry Języka Polskiego i Katedry Lingwistyki Kulturowej i Komunikacji Społecznej w Uniwersytecie Pedagogicznym im. KEN w Krakowie (w latach 2014–2020): *Frazeologia w Słowniku języka polskiego S.B. Lindego, Męskość i żeńskość w polskiej leksyce i frazeologii o proveniencji mitologicznej (ministudium aksjologiczno-kulturowe), O mitologizmach frazeologicznych w gatunkach prymarnie internetowych (na wybranych przykładach)*.

8. Informacja o udziale w komitetach organizacyjnych i naukowych konferencji krajowych lub międzynarodowych, z podaniem pełnionej funkcji.

Po uzyskaniu stopnia doktora (w/po 2011 roku)

- 8.1. Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa *Dawna i współczesna kultura funeralna* z cyklu „Dialog z Tradycją” IV, 5–7 grudnia 2016 r. – członek Komitetu Organizacyjnego.
 - 8.2. Interdyscyplinarna Konferencja Naukowa *Dziedzictwo antyczne i biblijne dziś* z cyklu „Dialog z Tradycją” V, 3–5 grudnia 2018 r. – członek Komitetu Organizacyjnego.
9. Informacja o uczestnictwie w pracach zespołów badawczych realizujących projekty finansowane w drodze konkursów krajowych lub zagranicznych, z podziałem na projekty zrealizowane i będące w toku realizacji, oraz z uwzględnieniem informacji o pełnionej funkcji w ramach prac zespołów.

Przed uzyskaniem stopnia doktora (przed 2011 rokiem) – projekty zrealizowane

- 9.1. Zrealizowany projekt badawczy promotorski MNiSW w latach 2009–2011 (37. konkurs, nr 0110/B/H03/2009/37) – wykonawca projektu.

Po uzyskaniu stopnia doktora (w/po 2011 roku) – projekty w realizacji

- 9.2. Program MNiSW *Wsparcie dla czasopism naukowych* realizowany w latach 2019–2020 – współwykonawca projektu, osoba do kontaktu.
 - 9.3. Wniosek badawczy *Dziedzictwo antyczne w języku polskim – współczesny kanon frazeologiczny* – kierownik projektu, wniosek złożony w 2015 roku w konkursie SONATA 10 (NCN), przeszedł ocenę formalną, na etapie pierwszej oceny merytorycznej nie został dopuszczony do drugiego poziomu oceny.
10. Członkostwo w międzynarodowych lub krajowych organizacjach i towarzystwach naukowych wraz z informacją o pełnionych funkcjach.
 - 10.1. Członek Towarzystwa Miłośników Języka Polskiego (od 2008).
 - 10.2. Współpracownik Sekcji/Komisji Frazeologicznej Komitetu Językoznawstwa PAN (od 2008).

11. Informacja o odbytych stażach w instytucjach naukowych lub artystycznych, w tym

zagranicznych, z podaniem miejsca, terminu, czasu trwania stażu i jego charakteru.

11.1. Program Erasmus+, Ostrawa, Uniwersytet Ostrawski, 14–18 marca 2016 (5 dni)
– prowadzenie zajęć dydaktycznych.

11.2. Program Erasmus+, Ostrawa, Uniwersytet Ostrawski, 10–14 września 2018
(5 dni) – prowadzenie zajęć dydaktycznych.

12. Członkostwo w komitetach redakcyjnych i radach naukowych czasopism wraz z informacją o pełnionych funkcjach (np. redaktora naczelnego, przewodniczącego rady naukowej, itp.).

12.1. Sekretarz Redakcji czasopisma naukowego „*Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Studia Linguistica*” (od 2018 roku).

13. Informacja o recenzowanych pracach naukowych lub artystycznych, w szczególności publikowanych w czasopismach międzynarodowych.

14. Informacja o uczestnictwie w programach europejskich lub innych programach międzynarodowych.

14.1. Program Erasmus+, Ostrawa, Uniwersytet Ostrawski, 14–18 marca 2016 (5 dni)
– prowadzenie zajęć dydaktycznych.

14.2. Program Erasmus+, Ostrawa, Uniwersytet Ostrawski, 10–14 września 2018
(5 dni) – prowadzenie zajęć dydaktycznych.

14.3. Współfinansowany ze środków Unii Europejskiej projekt *Kompetentny nauczyciel – mistrz i wychowawca* (2020, realizacja kursu *Kultura języka polskiego* dla studentów filologii polskiej).

14.4. Kurs języka polskiego dla nauczycieli z Ukrainy (2019, realizacja kursu *Współczesny język polski*).

15. Informacja o udziale w zespołach badawczych, realizujących projekty inne niż określone w pkt. II.9.

15.1. Międzynarodowy, niefinansowany projekt badawczy *Badania nad dziedzictwem językowo-kulturowym utrwalonym w zasobach frazeologicznych i paremiologicznych języka polskiego oraz innych języków słowiańskich* (od 2014, wykonawca). W ramach tego projektu, który został zainicjowany przez pracowników Katedry Komunikacji Społecznej i Lingwistyki Kulturowej UP w Krakowie, organizowane są konferencje z cyklu „Dialog z Tradycją”, powstaje również seria monografii wieloautorskich o tym samym tytule.

16. Informacja o uczestnictwie w zespołach oceniających wnioski o finansowanie badań, wnioski o przyznanie nagród naukowych, wnioski w innych konkursach mających charakter naukowy lub dydaktyczny.

III. INFORMACJA O WSPÓŁPRACY Z OTOCZENIEM SPOŁECZNYM I GOSPODARCZYM – nie dotyczy.

IV. INFORMACJE NAUKOMETRYCZNE

1. Informacja o punktacji Impact Factor (w dziedzinach i dyscyplinach, w których parametr ten jest powszechnie używany jako wskaźnik naukometryczny).

2. Informacja o liczbie cytowań publikacji wnioskodawcy.

Liczba cytowań publikacji: **21–26** (źródło: Google Scholar, pierwszy wynik z profilu, drugi z programu Publish or Perish 7, dane z 14.01.2021)

Liczba publikacji w sieci internetowej: **21–23** (źródło: Google Scholar, pierwszy wynik z profilu, drugi z programu Publish or Perish 7, dane z 14.01.2021)

3. Informacja o posiadanym indeksie Hirscha.

Indeks Hirscha: **2–3** (źródło: Google Scholar, pierwszy wynik z profilu, drugi z programu Publish or Perish 7, dane z 14.01.2021)

4. Informacja o liczbie punktów MNiSW.

Łączna liczba punktów za wszystkie punktowane publikacje wydane w latach 2009–2020 wynosi **568,5** (dane za stronę: <http://bgbase.up.krakow.pl>, z uwzględnieniem publikacji sprzed 2013 roku, których nie ma w bibliografii).

Informacje zawarte w pkt. IV powinny wskazywać również na bazę danych, na podstawie której zostały podane. Przy wyborze tej bazy należy zwracać uwagę na specyfikę dziedziny i dyscypliny naukowej, w której kandydat ubiega się o nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Rada Doskonałości Naukowej informuje, że podawanie danych naukometrycznych – w opinii Rady Doskonałości Naukowej – jest wskazane i zalecane, wynika to także ze stosowanej powszechnie praktyki przez samych kandydatów ubiegających się o awans naukowy. Należy jednak podkreślić, że podane we wnioskach o wszczęcie postępowania awansowego dane naukometryczne nie mogą stanowić kryterium oceny dorobku naukowego Kandydata dla podmiotów doktoryzujących, habilitujących oraz samej Rady Doskonałości Naukowej, organów prowadzących postępowania w sprawie nadania stopnia lub tytułu. Zadaniem tych organów jest przede wszystkim ocena ekspercka dorobku naukowego Kandydata ubiegającego się o awans naukowy, zaś decyzja o nadaniu stopnia lub tytułu nie powinna być uzależniona od podania tych danych.

.....
(podpis wnioskodawcy)